

Atatürk adanada

Piyade ve topçu kıtaları Reisi- cümhurun önünden geçtiler

Tarihten bir ibret levhası

Yeni Türkiye'nin istiklâl tarihi ile İtalyanın millî birlik tarihi arasında Fransız dostluğu bakımından garip bir benzerlik vardır. 1859 tarihinde İtalyanın muhtelif yerlerinde isyan hareketleri başladığı ve Toskana, Parm gibi prenslikler ahalisi Sardonya krallığına iltihak ederek bir İtalyan birliği vücuduna getirmeğe hazırlandığı zaman Avrupalı umumi siyasetinde diğer büyük Avrupa devletleriyle anlaşamayan Napolyon Sardonya Başvekili Kavur nezdinde gizli gizli müzakerelere girişiyor ve diğer Avrupa devletlerine karşı yeni İtalyanın dostluğunu kazanmak için uğraşıp duruyordu. O zaman Napolyonun ağzı ile konuşan Fransa, İtalyan birliğini temsil eden Kavura en samimi dostluklardan bahsediyor ve İtalyanları millî birliğe teşvik eder görünüyordu.

Fakat İtalyadaki millî birlik hareketleri ilerleyip de, muhtelif prensliklerin Sardonya krallığına iltihakları emrivaki olduktan sonra Fransanın İtalyaya karşı gösterdiği dostluğun asıl mahiyeti anlaşılmuş oldu. Zira o güne kadar İtalyan Başvekili Kavur'a dostluk teminatı veren Napolyon bir taraftan Savuva ile Nis'i Fransaya ilhak etmiş, diğer taraftan İtalyada papanın hâkimiyetini millî istiklâle engel olarak tutmak için Romadaki ordusunu Fransız geri çekmemek yolunda ne mümkünse yapmıştı.

ASIM US

(Sonu: Sa. 4. Sü. 4.)

Aşk dolandırıcıları

adındaki cep romanımız bugün bitti.

Fakat, okuyucularımızın, bütün diğer neşriyatımıza olduğu gibi, forma halinde çıkan meraklı zabıta romanlarımıza karşı gösterdikleri alakayı cevapsız bırakmamak için, "Aşk dolandırıcıları"nın hemen ardından, gayet heyecanlı yeni bir romana daha başlayacağız. Yarın başlayacağımız bu yeni romanımızın adı:

Görünmiyen Çete

"Görünmiyen çete" eserleri görünen fakat kendisi meydanda olmayan gayet esrarengiz ve korkunç bir haydut grupudur. Kollaylıkla isbat edilemiyen hırsızlıkları, cinayetleri meydana çıkıp kendileri yakalanıncaya kadar Londra zabıtasını bir hayli meşgul etmiş olan bu çok meraklı romanı muhakkak takip ediniz.

İngilizceden çeviren
HİKMET MÜNİR

Adana, 24 (A.A.) — Büyük Şef bugün 16 ya 10 kala hususi trenlerle Mersinden Adanayı şerefliydiler. Büyük Atasının geleceğini geç vakit haber almasına rağmen Adananın gehresi bir anda değişti. Her taraf bir anda bayraklarla süslendi. Sanki sihirli bir ses bütün şehri dolamış ve halk büyük Şefine karşı duyduğu hasreti gidermek için caddelere ve meydanlara dolmuştu.

Tren istasyona girer girmez binlerce halk, Atasının her işaretine, her emrine göz kırpmayarak atılacağını sesinin bütün kuvveti ile dünyaya bağırarak, binlerce genç istasyon meydanını ve caddesini alkış tufanına boğdu. Fabrikaların düdüklü Şefin şehre girişini selamlıyor ve Adana halkının duyduğu manâli heyecanı çok uzaklara götürüyordu.

(Sonu: Sa. 4. Sü. 3)

Dahiliye Vekilinin Meclis kürsüsünden beyanatı:

Köylerimizin kalkınma hareketi başlamıştır

Ne bir elektrik, ne bir tramvay, ne bir vapur ve otobüs şirketi ferdin elinde kalamaz

Ekmek asgarî bir fiatla ve evsafı en iyi şekilde halka yedirilecektir

Adliye Vekilinin sözleri

Türk adliyesi

Türkiyesine yaraşır bir yolda ilerlemektedir icra ve iflâs kanununun 60 maddesi değiştirilcek

B. Şükrü Saracoğlu

Ankara, 24 (Telefonla) — Adliye bütçesinin müzakeresi esnasında Adliye Vekili Şükrü Saracoğlu beyanatta bulunarak ezümle demiştir ki:

937 senesi Türk adliyesinin ilerletir yürüyüş ve hamlelerini kaydeden 191

ve mesut bir yıl sayılacaktır. Çünkü 937 yılı içinde tekml icra daireleriyle ceza ve hukuk mahkemelerimize ceman 935.522 yeni iş gelmiş ve bir sene evvelinden devrolunan 524.090 işle beraber görülecek iş yekünü 1.459.612 ye ballı olmuş ve aynı yıl içinde 955.971 iş intiaç edilerek 938 senesine 503.641 iş devredilmiştir. Halbuki 934 senesi 935 senesine 695.684 iş devretmişti. Görülüyorki her sene adliye gelen yeni iş yekününün aşağı yukarı aynı olması rağmen seneden seneye devredilen işler yekününün iki yıl evvelkine nazaran 190 küsur bin azlık vardır ki bu selâhi münhasıran mahkeme ve dairelerimizin iş çıkarmak hususundaki kudret ve kabiliyetlerinin artmış olmasına borçluyuz.

Adliye cihazındaki daha fazla iş çıkarmak gayreti bir sınıf mahkeme müstesna ufak tefek farklarla bütçesinin artmış olmasına borçluyuz.

(Sonu: Sa. 10. Sü. 2)

Avrupada kendi hesabına okuyan talebeler
Müfettişler tarafından kontrol edilecek

(Yazısı 4'üncü sayfada)

B. Şükrü Kaya.

Büyük Millet Meclisi bugünkü toplantısında Dahiliye bütçesinin müzakeresi münasebetiyle Dahiliye Vekili ve Parti Genel sekreteri Şükrü Kaya şu izahatı vermiştir:

Arkadaşlar;

Bütçe müzakeresi büyük mesuliyetler tevdi ettiğiniz ve bir çok noktalarda da mesuliyetine iştirak ettiğiniz ve killerin ve o vasıta ile millet muvacehesinde bütün muamelâtında hesap vermesi için bir vesile teşkil eder. Bu hesap verimi, aynı zamanda yüksek meclisinizin daimi olan murakabesinde de

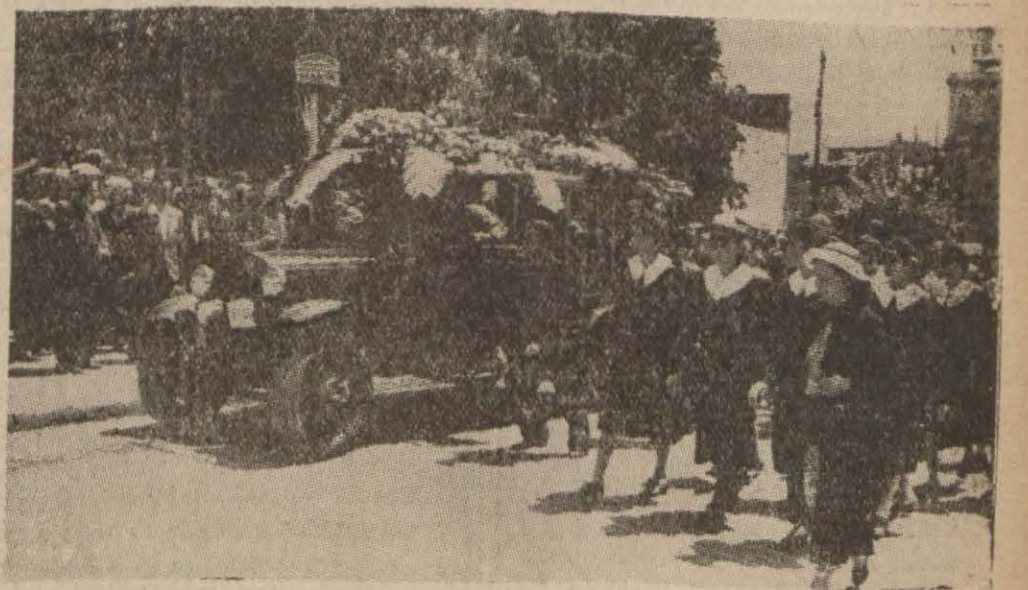
(Sonu: Sa. 10. Sü. 3)

Dün Maliye, Dahiliye, Sıhhiye bütçeleri kabul edildi

Bazı mebuslar dileklerde bulundular

(Yazısı 4'üncü sayfada)

B. Esat dün gömüldü

Ölümü, irfan ve siyaset hayatımız için büyük bir kayıp teşkil eden eski Maarif Vekili ve Kamutay hesap encümeni reisi Bursa sayısları B. Esat Sagayın cenazesi, dün sabah Mağkadaki evinden büyük bir kalabalıkla kaldırılarak Beyazıt camii getirilmiş ve orada namaz kıldıktan sonra, Merkezefendi kabristanında aile makberesine defnedilmiştir.

Merhumun cenazesine vilâyet, belediye, bir çok resmi makamlar ve irfan müesseseleri tarafından çelenkler gönderilmiş bulunmaktaydı. Herkes, çok haklı bir teessür içindeydi.

Zira uzun senelerdenberi askeri ve sivil kültür hayatımızda mühim bir rükünü teşkil etmekte olan B. Esat Sagay, son zamanlarda Maarif Vekâletinde bulunduğu sıralarda da, kendisinden beklenen istifadeyi bol bol temin etmişti. Mevlâ rahmet eylesin.

Arkadaşını öldüren çocuk yakalandı

Silivrikapıda Sabahattin isminde bir arkadaşını bıçakla sırtından yaralıtarak ölümüne sebep olan 16 yaşında katil Ahmet dün Silivrikapıda dolaşırken zabıta memurları tarafından yakalanarak emniyet müdürlüğüne getirilmiştir.

Ahmedin kanlı bıçağı bir çöp tenekesi içinde bulunmuştur.

Ahmet, kavgayı ayırmak üzere aralarına girdiği arkadaşlarından Sabahattin kendisine bir kaç yumruk vurması üzerine kızdığını, bıçağını çektiğini söylemiştir. Bugün adliyeyle verilecektir.

Ticaret filomuz Haziran içinde ismarlananlardan ikisi daha geliyor

Denizbank tarafından Denizyolları için ismarlanan yeni vapurlarımız önümüzdeki aydan itibaren peyderpey gelmeye başlayacaklardır.

İsmarlanan vapurlar büyük, orta ve küçük olmak üzere üç tiptir. Bunlardan büyükler Amur, Hatusas ve İçdeniz olmak üzere üç tane olup Karadeniz hattında işleyeceklerdir. Beheri 5500 gayri safi ton cesametine ve süratleri saatte 16.5 milidir. Hepsinde 36 birinci ve 86 ikinci olmak üzere 122 yatak, bir müzik salonu, bar, yemek salonu ve sigara salonu vardır.

Kamaralarda akar sıcak ve soğuk su tertibatı ve salonlardaki havayı ısıtmak ve serinletmek için termenli tesisatı mevcuttur. Ayrıca gemilerde her an geminin bulunduğu mevkideki derinliği gösterir, elektrikli, otomatik iskandil aletleri ile son sistem yangın söndürme aletleri de vardır. Her gemide iki motor ve lüzumu kadar da tam teçhizatlı can kurtaran sandalları, 4 ambar ve 18 vinç de bulunmaktadır. Gemilerin beheri 227.400 İngiliz lirası kıymetindedir.

Orta derecede büyük olan vapurlarımız dört tanedir. İsimleri Kadeş, Etrüsk, Tirhan ve Şalondur. Mersin hattına işleyeceklerdir. Bu tipteki vapurlarımız 3.500 gayri safi tonluk olup, makineleri asgarî 2000 beygir kuvvetinde, süratleri de azamî 13.5 milidir. Bunlarda da bundan evvelkilerde olduğu gibi müzik, sigara ve yemek salonları vardır. Ayrıca üçer ambarı ve 6 şarvinci bulunmaktadır. Beherinin kıymeti 136.269 İngiliz lirasıdır.

Küçük cesametteki vapurlarımız Trak, Sus, Marakastur, ki bunlar Marmara hattında çalışacaklardır. Gayri safi tonajları 1800 dır. Makineler Turin marka olup 3600 beygir kuvvetindedir. Saatte 18 mil süratle gideceklerdir.

Hususiyetlerini ve evsafirlerini saydığımız bu vapurlardan Traktan sonra haziran ortalarında olmak üzere Sus, Etrüsk ve Marakas gelerek çalışmaya başlayacaktır.

Adalar ve Yalova için ismarlanan Suvat ve Ülev vapurları da bunlardan sonra geleceklerdir.

Dünkü zelzeleler

Ankara, 24 (Telefona) — Kırşehir, Niğde ve Köşkerde bugün gene müteaddit zelzeleler olmuştur. Hasar yoktur.

Haliçte kurulacak tersane

Avan proje tekrar gözden geçirilecek

Bir müddettenberi Almanyada tetkiklerde bulunan Denizbank fen işleri müdürü Bay Harun dün şehrimize dönmüştür.

Bay Harun, Denizbank umum müdürü Bay Yusuf Ziya Öniş ile görüşerek kendisine yaptığı tetkikler ve Almanyada inşa edilmekte olan vapurlarımız hakkında izahat ve malûmat vermiştir.

Öğrendiğimize göre, Denizbank fen işleri müdürü Bay Harunun Almanyadaki tetkikleri, vapurlardan ziyade Haliçte yapılacak tersane içindir.

Tersanenin avan projesi bugünlerde tekrar ele alınarak hakikî ve asıl proje hazırlanacak ve yerinde Denizbank mühendisleri tarafından yapılacak esaslı bir tetkikten sonra tersanenin temeli atılacaktır.

Memleketimizin deniz hayatında bu tersanenin kuruluşu büyük bir iş sahası açacaktır.

Bir Memura İsten El Çektirildi

Son günlerde şehrimizde sahte şehadetname tanzim eden bir şebeke nin yakalandığı malûmdur. Hâdise etrafında yapılan tahkikata göre, suçlu kültür direktörlüğü istatistik şefi Safvettir. Safvet yakın zamanlarda muhtelif kimselere orta okul tasdiknamesi ve millet mektebi şehadetnamesi tanzim ederek 25 - 50 lira gibi muayyen bir ücretle satmıştır.

Fakat vaziyet, cürmü meşhut yapılamamış, yalnız Safvetin kültür direktörlüğündeki masası araştırılmış ve neticede bir takım şehadetnameler bulunmuştur.

Safvete isten el çektirilmiş, müddetumüllük ve kültür direktörlüğü müsterek tahkikata başlanmıştır.

Tahkikat genişlettilerik bu işte başka suç ortaklarının olup olmadığı da araştırılmaktadır.

General Seyfi Tetkikler Yapıyor

Gümrük muhafaza umum kumandanı General Seyfi dün de şehrimizdeki tetkiklerine devam etmiştir. Tetkiklerin bir hafta kadar devam edeceği anlaşılmaktadır. General gümrük muhafaza teşkilâtının bu seneki randımanını ve önümüzdeki yıla girenken ne gibi ıslâhat yapmak icap ettiğini araştırmaktadır.

Esnafın Muayenesi Bir Haziranda Başlıyor

Esnafın sıhhi muayenelerine önümüzdeki ayın birinden itibaren başlanacaktır.

Esnafın üç ayda bir yapılan muayenelerinin bu yıl birinci ve esaslı olduğundan belediye zabıta memurlarına sıkı direktifler vermiştir. Muayenelere 1 Haziran günü belediye sıhhat müdürlüğünde başlanacaktır. Muayeneye iştirak etmeyip, cüzdanını, tasdik ettirmeyen esnaf yapılacak araştırmada meydana çıkarıldığı takdirde sanattan menedileceği gibi ağır cezalara da çarptırılacaktır.

Zeytinyağı Rekoltesi 25 Bin Ton

Zeytin yetiştiren bölgelerimizden İstanbuldaki alâkadarlara gelen malûmata göre; yurdun hemen her tarafında zeytin yağ istihsalı işi tamamlanmıştır.

Buna göre, bu yıl Ege mintakası zeytin yağ rekoltesi 25 bin tonu bulmuştur. İstanbul ve Mersin mintakaları istihsalatı yekûnu da 15 bin ton olduğu tesbit edildiğine nazaran bu yıl umumî rekolte 35.000 ton radesinde olacaktır. Bu miktar rekolte eski yıllara nazaran çok iyidir.

Casus Kontes

Almanlarca hangi suçlardan mahkûm edildi Kontesin, başları balta ile kesilen kadın arkadaşları var

Almanyada müebbed hapse mahkûm olan Lehlî Kontes Vielopolşkanın kocası ve küçük kızı tarafından yapılan müracaatlar üzerine, Lehistan'da mevkufluk iki Alman casusile mübadele edileceği bildirilmişti.

Lehistan'dan verilen bu haberler Berlin'den teyid olunmuyor. Yalnız, Berlinde diğer Avrupa gazetelerine verilen son malûmatla, Kontesin niçin ve nasıl tevkif edildiği ve hangi vakalarda kabahatli görülerek mahkûm olduğu hakkında tafsilat elde edilmiştir.

Kontes Vielopolşkanın casusluk hikâyesi hakikaten bir romanı andırmaktadır.

Kara Meleğin Hamisi

Vaka büyük harpten evvelki seneler de başlamaktadır. O zamanlar Berlinde Baron Sosnovski ismindeki birinden mütemadiyen bahsedilmekte idi.

Lehistanın asilzade ailelerinden birine mensup olan Baron, eski Avusturya - Macar ordusunda hizmet görmüştür. Harpten sonra da Berlinde lüks bir hayat yaşamaya başlamıştır.

Baron "Kara Melek", ismi verilen bir dansöz ile yakın münasebettedir. Kara Melek, aslen kökü Kafkas krallarına kadar giden bir hanedan ailesine mensuptur ve harpten sonra, Berlinde bu isimle meşhur olarak dansözlüğe başlamıştır.

Baron Sosnovski de bu Kara Meleğin hamisi vaziyetindedir.

Baron Sosnovski ile Barones fon Berg ismindeki bir kadının da alâkası vardır. Bu da Almanyanın eski kral ailelerinden birine mensuptur. Evvelce mareşal Falkenhaynın karısı iken ayrılmış ve tayyareci Riçtoffenin amcası ile evlenmiş, fakat biraz sonra ondan da boşanmıştır.

Üçüncü kocası olan Baron fon Berg, Siemens şirketinin müdürüdür.

Baronesin evinde misafir eksik olmaz. Bu husus işaret olunduğu zaman, yaşlı kadın:

— Gençlerden hoşlanırım ben, diye cevap vermektedir.

Hakikaten Baronesin evinde görülen lerin hemen hepsi nazır veya yüksek memur ve tayyare zabiti kızlarıdır.

Baronesin evinde yapılan toplantılar çok hararetili olmaktadır. Esasen harpten sonraki Berlin, şampanyaların dalgalandığı, çalgıların çalındığı bir eğlence şehri haline gelmiştir.

Barones fon Bergin evi de bu eğlence yerlerinden biri haline gelmiştir - bilhassa genç kız ve kadınların toplandığı bir yer..

Hâdise Patlak Verdi

Hâdise ilk olarak, Hitler hükûmeti iktidar mevkiine geçtikten sonra patlak veriyor.

Bir gün Barones fon Matzner kızı -nın âmirine rastgeliyor. Baronesin kızı bir nezarete kâtip olarak çalışmaktadı. Barones daire âmirine:

— Kızımı fazla çalıştırmıyormuşsu-

Kontes Vielopolşka..

nuz, diyor. Yoruluyor..

Nazırın cevap vermesini beklemeyen yine kâtipenin annesi ilâve ediyor:

— Evet, fazla olarak çalıştığı saatlerde aldığı para asıl maaşından daha ziyade tutuyor.. Orası öyle..

Hakikaten, genç kız annesine, nezarete mesai harici çalışarak, tuvaletine, süsüne harcamak için para kazandığını söylemektedir.

Daire âmiri meraka düşüyor: Anlayıyor ki, kızın annesine bahsettiği fazla mesai bir yalandan başka bir şey değildir. Çünkü, dairede öyle bir mesai ihdas edilmemiştir.

Tahkikat açılıyor ve Alman Gestapo (Gizli polis teşkilâtı) derhal meseleyi meydana çıkartıyor:

Barones fon Berg, evlâc gelen genç kızlardan, Baron Sosnovski'nin talimatı ile, istifade yollarına sapmıştır.

Ele geçirdiği mektuplar veya fotoğrafları bir silâh olarak kullanan Barones, genç kızları tehdit etmekte, onlar da babalarından, kardeşlerinden, dayılarından, amcalarından devletin esrarına rafları bir silâh olarak kullanan Barones, getirmektedirler.

Kızların Baronsa verdikleri vesikalardan biri olarak, Almanyanın Lehistan'a karşı hücum planı da Varşovaya gönderiliyor.. Bir tayyareci planı da mühim vesikalardan birini teşkil etmektedir.

Başları Kesilen Kadınlar

O zaman telgraflarla bildirildiği gibi, Barones fon Berg ile, bu işlerde en fazla rol oynamış olan ve yukarıda nezaret memuru ile görüştüğünü anlattığımız kadının kızı olan Barones Matzner, başları balta ile kesilerek idam olunmuştur.

Baron Sosnovski de mahkûm olmuştur. Fakat ona mukabil Lehistan Almanyaya dört mühim Alman casusunu iade ederek, Baronu teslim almıştı.

Bu büyük casusluk hâdisesinde itham olunan daha bir çok kadın vardı. Bunlardan ikisi, o sırada Parise gitmek üzere Berlin'den geçen kontes Vielopolşkaya müracaat etmişler ve üzerlerinde bulunan çok mühim evrakı Fransaya geçirmesi ricasında bulunmuşlardır.

Kontes, kendisine bir paket halinde verilen evrakın aşk mektupları olduğunu zannederek, Fransaya geçirdiğini söylemiştir.

İşte, bugün kontesin aleyhine hüküm verilmesinde rol oynayan hâdiselerden bir de bu sabıkasıdır.

Memleketimizde İş Görmek İsteyen Firmalar

Son günlerde Avrupanın muhtelif yerlerinden ve bu arada bilhassa Avusturyadan tanınmış ve tanınmamış birçok firmalar şehrimiz Ticaret Odasına mektuplar yollamıştır. Bu mektupların hemen hepsinde bu firmaların memleketimize iş yapmak şartıyla gelmek arzusunda oldukları bildirilmektedir. Hemen hemen aynı mealde olan bu mektupların sık sık gelmesi alâkadarların dikkat nazarını çekmektedir.

Bunların içerisinde, doktor, eczacı, avukat ve buna mümasıl ticaret ve sanayi erbabından başka meslek sahiplerinin müracaatları da vardır.

Ticaret Odası bir iş bulma müessesesi olmadığı cihetle bu gibi müracaatların cevapsız bırakılmasını muvafık görmüştür.

B. Hasan Saka

Kamutay parti grubu Asbaşkanı Trabzon sayısları B. Hasan Saka, Ankaradan şehrimize gelmiştir.

B. Hasan Saka annesinin rahatsızlığı dolayısıyla şehrimize gelmiş bulunmaktadı. Bir iki güne kadar Ankaraya dönecektir.

KURUN

ABONE TARİFESİ

	Memleket içinde	Memleket dışında
Aylık	95	155 Krş.
3 aylık	260	425 "
6 aylık	475	820 "
Yıllık	900	1600 "

Tarifesinden Balkan Birliği için ayda otuz kuruş düşülür. Posta birliğine girmeyen yerlere ayda yetmiş beşer kuruş zammedilir.

Abone kaydını bildiren mektup ve telgraf ücretini, abone parasının posta veya banka ile yollama ücretini idare kendi üzerine alır.

Türkiyenin her posta merkezinde KURUN'a abone yazılır.

Adres değiştirme ücreti 25 kuruştur.

TAKVİM

25 MAYIS — 1938 ÇARÇAMBA
Hicri: 1357 — Rebiülevvel 25
Ünvanın Anlaşığı 4,35 Ünvanın Anlaşığı 19,28

Ülker fırtınası

Vakti: 2,42 12,11 16,09 19,28 21,22 2,24

Dünkü Hava

Yurdun Marmara havzası ile Karadeniz kıyıları ve Orta Anadolu'nun şimal kısımlarında hava bulutlu, diğer bölgelerinde az bulutlu geçmiş, rüzgârlar Trakya ve Karadeniz kıyılarında şimali, diğer yerlerde cenubi istikametten orta kuvvette esmiştir.

Dün İstanbulda hava açık geçmiş, rüzgâr cenubi garbi istikametinden saniyede 1 - 2 metre hızla esmiştir. Saat 14 de hava tazyiki 752.5 milimetre idi. Suhu net en yüksek 25.7 ve en düşük 14.3 santigrat kaydolunmuştur.

15 Yıl Evvel Bugün:

Darülfünun emaneti ne şimdi balandığı binanın, ne de sabık Harbiye Nezaretinin bütün ilmi teşkilâtıyla beraber büyük bir darülfünun için müsait olmadığını nazarı itibare alarak, Avrupadaki darülfünun binalarından en iyisini model alarak İstanbulda büyük bir darülfünun binasının inşasına karar vermiştir.

Holivudda film çevrilirken, erkek yıldız, kadın yıldızla şöyle diyor:

— Seyirciler, yatağa girerken ayaklabılarınızı çıkarmadığınızı bilselerdi, kim bilir ne derlerdi!?

— Haberin var mı, evleniyorum!

Nisanım nasıl bir adam, bil bakayım?

— Bilmeyecek ne var bunda? Herhalde aptal..

Mühassıs (Prost) un raporu dolayısıyla

II

Yenikapı limanı ve Sirkeci

İstanbul imar planının tanzimi için çağrılan ve esaslı bir tetkik sonunda va zifasını bitirerek şehrin nâzım planını alâkadar makama vermiş bulunan Profesör Prostun şehrimiz için tesbit ettiği esasları bundan evvelki bir yazımızda kısmen izah etmiştik.

Bugün de raporun ve planın ihtiva ettiği diğer kısımları ele alarak izaha çalışacağız.

Profesörün raporunda, üzerinde ehemmiyetle durulan mes'elelerden biri olarak şehrin umumî ithâl ve ihraç işlerini idare edecek olan liman işini görüyoruz.

Memleket iktisadî hayatında husule gelen esaslı inkılâp ve inkıfâf neticesi olarak İstanbul limanının bütün memleket üzerindeki eski hâkim mevkiî sene lerdenberi hayli sarsılmış bulunmakta ve buna mukabil Karadeniz ve Akdeniz'deki belli, başlı limanlarımız, kendileri ne edildikleri hinterlandırlarla, gün geç dikce ehemmiyetlerini arttırmakta ve memleket umumî münakale vasıtalarının her gün daha biraz tekâmüle ve salâha doğru gitmesi neticeyi hızlandırmaktadır.

Bu itibarla memleketin haricle temas temin eden umumî kapıları arasında ve meselâ kömür havzasına yapılacak limanla Trabzon, Mersin ve Samsun limanları gibi, iktisadî bakımdan birinci derecede işgalı lâzım telâkki edilen limanlarımız içinde İstanbul limanı kendisine herhalde ikinci plânda bir yer alabilir, sanırız. Çünkü İstanbulda iyi, kötü bir liman mevcut olduğu hâlde oralarıda tahmil ve tahliye işleri senenin büyük bir kısmında tehlike arzeder.

Bununla beraber İstanbul limanı, kanaatimizce, munhasıran şehircilik bakımından ele alınmaya değer olmanın fevkinde bir ehemmiyet arzeden ve umumî ticaret müvazenesinde yine yüksek bir mevkie sahip olan bir limandır. Ve bu limanın yerini tayin hususunda gösterilecek veya gösterilemeyecek isabet; yalnız İstanbul üzerinde değil, daha geniş bir havzada iktisaden iyi veya fena tesir uyandırabilir.

Ehemmiyetine kısaça işaret ediverdiğimiz İstanbul liman yeri için Profesörün Yenikapıyı seçtiğini görüyoruz.

İstanbul limanı için Yenikapı mevkiinin seçilmiş olması ilk defa olarak Profesör tarafından bir buluş değildir. Çünkü, gerçi pek eski devirleri bilmemekle beraber meselâ meşrutiyet senelerinde, İstanbulda bir liman inşası tasarlandı diye, o zamanın Nâzım nazaretinde liman yeri olarak Yenikapıyı ihtihap etmiş ve Avusturyalı bir şirkete Sarayburnu ile Yenikapı arasının sondejimini Yenikapı limanının projesini yaptırmıştı. İşe yarayıp yaramıyacağını ve bu günün ihtiyaçlarına cevap verebilir ve temineceğini kestirememekle beraber o vakit tatbik mevkiine konamamış olan bu projenin arandığı takdirde eski Nâzım nazareti evrak mahzeninde bulunabileceğini zannediyoruz.

Çok daha sonra, Cumhuriyet senelerinde, İstanbulda bir serbest liman inşası düşünülmüş ve bunun yerinin tayini için bir kaç vekâleti temsilen, vekiller heyetince, teşkil edilen bir komisyona vaziyet uzunboylu ettirilmişti.

Bu komisyondan İstanbulda yirmiden fazla toplantı yaparak ve yer, yer gezip tetkikat ve tahkikat icra ederek, hatta bazı mutahassısları dinliyerek ve onların raporları alarak tanzim ettiği müdelle raporun mütaleasından anlıyoruz ki o vakit İstanbulda tesis edilecek bir serbest münaka limanı için icabeden vasıfları haiz olan yerler arasında Yenikapı mevki de ileriye sürülmüş ve komisyondan hemen her biri ayrı bir yer limanı için elverişli gören azasından o vakit Dahiliye Vekâletini ve Şehremanetini temsilen komisyonda aza sıfatı ile bulunmuş olan şimdiki Valimiz ve Belediye Reisimiz Muhiddin Üstündağ da Yenikapıyı, hem de, şiddetle itzam etmişti.

Fakat biz; böyle bir serbest liman yeri için araştırmalar yapmaya başlamazdan evvel de Şehremanetinde Yenikapı ile Unkapanı arasında Atatürk bülvarı gibi İstanbul için şah damarı

durumunda esaslı bir yol inşasına başlanmış olmasına bakarak daha o zaman İstanbul limanı yeri için Yenikapıya nevama karar verilmişti, deriz ve Profesör Prostun da kendi fikrine mülayim gelen bu tasavvuru kabul ve tasvip etmiş farzederiz.

Filhakika Profesör; limanın Yenikapıda inşası için düşündüklerini ve bu günkü dağılık vaziyetin istilzam ettiği zarurî masraflar yüzünden emtea maliyetinde görülen yükseklikleri raporunda tafsil etmekte ve bu günün modern bir liman telâkkisinde limanın rüzgârlara karşı mahfuziyeti keyfiyeti; istenen daha pek çok evsafın ancak birisi olup Halicte mevcut bu mahfuziyetin diğer lüzumlu vasıflarla ikmali mümkün olamayacağı için bu günkü İstanbul limanına modern bir liman nazarıyla bakılmıyacağını ve böyle bir liman haline de getirilmeyeceğini bihakikın dermeyer etmektedir.

Profesör; limanın Yenikapıda tesis etmekle liman hizmetinden mahut olan tek mil hususati oraya toplayarak Halici, ince bir filo halinde kaplamış olan mavunaların sakil varlığından, boğazı ta Beykoza kadar uzanan eşya depolarından ve bilhassa kömür stoklarından ve bir kelime ile İstanbul güzelliğini, hiç de lâıyk olmadığı bütün bu tufeyli tasalluttan kurtaracağını bize müjdeliyor.

Plân mucibince İstanbul limanı Yenikapıda teessüs edince Rumeli demiryolu hattının büyük garı da orada inşa edilecek ve gerek denizden, gerek karadan İstanbul için gelecek olan her nevi eşya; modern bir liman ve bir gar tehzizatı ile en müsait şerait altında ve en az masraf ve külfetle depolara mal edilerek ve icabına göre gümrüklenerek şehrin ızak, yakın her semtine en rahat bir şekilde isâl edilebilecektir.

Profesör Prostun planında şimdiki Sirkeci garı elektrikleşmesini tavsiye ettiği banliyö trenlerine tahsis edilmektedir.

Limanın Anadolu yakası ile irtibatı için de feribot tesisatı düşünülmüş bulunmaktadır.

Filhakika İstanbul limanı için feribot da çok lüzumlu bir tesistir. Araba vapurlarının boğazdaki hizmetlerinden müstağni kalınmayaak olmakla beraber büyük ve esaslı nakliyat için, bütün bir treni olduğu gibi, raylar üzerinde içerisinde alarak nakleden ve kendisine mahsus olarak yapılacak yanaşma iskelelerine treni tam bir kompozisyon halinde çıkaran bu tesisin seferde olduğu kadar hizada da hizmeti çok büyük olur. Bu; ucuz ve rahat bir nakil mes'alesi olmakla beraber aynı zamanda haric pazarlarda ihraç eşyamızın mümasil rakiplerine tefevvukunu temin mes'alesidir de.

Bunun için bizde, hatta, müstakbel İstanbul planını beklemeksizin bile mümkünse hemen Haydarpaşa ile Sirkeci arasında feribot tesis edilmelidir. Çünkü ileride liman yapıldığı vakit tek mil tesisat içinde değişecek olan; Sirkeci'deki yanaşma iskelesi olacaktır. Ve İstanbul feribotunun tesis masraflarında mühim kısımlar, daha ziyade, vapurlar bedeli ile Kadıköy dalga kıranının Kadıköy koyunu senenin bütün lo-

ŞEHİR İÇİNDE

Bir mahalle sütten zehirlendi

Gece açık bırakılan sütlerin içerisine bir yılanın kusmuş olması ihtimali var

Fatih Halkevinin Konseri Bu Akşam

Fatih Halkevi tarafından tertip edilen alaturka konser bu akşam saat 20,5 te Fransız tiyatrosunda verilecektir.

Aşık Mustafa Çavuş, Eyyubî Bekir Ağa, Mustafa İtrî, İbrahim Ağa gibi üstatların eserleri çalınacaktır.

Konseri idare edecek olan Mesut Cemildir. Bundan başka Muzaffer İlgaz, Cemal Kâmil, Nuri Halil, Necmi Rıza, Cevdet Kozan, Kemal Niyazi, Salâhattin, Hüseyin Tolan gibi tanınmış zevat musiki heyeti arasında bulunmaktadır.

Bayram Günlerinde Yapılacak Tenvirat

Resmî bayram günlerinde şehrin bazı yerlerinin elektrikle tenviri için hazırlanan projeyi şehir mühassısı Prost tetkik ederek beğenmiştir.

Prost Sarayburnu sahilinin tamamı ve güzel bir surette tenvir edilmesini de tavsiye etmiştir. Proje tasdik edilmek üzere Dahiliye Vekâletine gönderilmiştir.

Dolmabahçeye inen Yol

Dolmabahçedeki gazhanenin başka yere kaldırılarak bunun olduğu yere bir spor sahası yapılmasına karar verilmiştir.

Gümüşsuyundan Dolmabahçeye inen yolun 14 metre genişlikte olması da tekrarr ettiğinden Gümüşsuyu hastahanesinin ve Mühendis mektebinin önünden bir kısım yerler istimlak edilecektir.

Virajlarda yolun genişliği ise 17 metre olacaktır. Evvelce de yazdığımız gibi bu yol asfalt olarak inşa edilecektir.

Doktor Müstak Vefat Etti

Darülfünun Fen fakültesi sabık Arziyat müderrislerinden Doktor Müstak dün saat on altıda Etfa hastahanesinde vefat etmiştir.

Cenazesi bugün kaldırılacaktır. Merhum 1264 te Sofyada doğmuş, Kuleli lisesini bitirdikten sonra Harbiye mektebine devam etmiş, bilâhara askerî tıbbiye geçmiş, yüzbaşılıkla mektepten çıkmıştır. 1305 te kaymakamlıktan tekaüt olmuştur. Sonra Üniversite Arziyat profesörlüğüne tayin edilmiştir.

Florya Gazinosu

Belediye tarafından inşasına başlanan Floryadaki gazino 44 bin liraya çıkacaktır. İnşaat sonbaharda bitecektir.

Vali, şehir mühassısı ve fen heyeti müdürü Floryaya giderek çalışmalarını gözden geçirmişlerdir.

dos fırtınalarına karşı koruyacak dercede uzatılması masraflı olduğu için Sirkeci iskelesi masrafları bunlar arasında küçük bir rakam halinde kalacaktır.

Başka bir yazımızda plân muhteviyatını tahlilde devam edeceğiz.

KALAMIŞLI

Evvelki gün bir sütçüden süt alan kırka yakın insanda zehirlenme alâhmi başlamış, hepsinin vakitinde tedavileri yapıldığı için ölüm vakası kaydedilememiştir.

Zehirlenenler Lânga, Küçükayasofya Kumkapıda oturmaktadır.

Bunlar seyyar sütçü Antakyalı İbrahim oğlu Cemilden her zamanki gibi süt almışlar, içmişlerdir. Fakat her içenin karnında bir müddet sonra sancılar başlayınca iş zabıtaya aksetmiş, sıhhi imdat otomobili çağırılmıştır.

İki tane olan sıhhi imdat otomobili aynı zamanda muhtelif yerlerden çağırıldıklarından hasta nakliye otomobili davet olunan yere gitmiştir.

Bundan başka bir kısım insanlar da taksi otomobilleriyle Cerrahpaşa ve Haseki hastahanelerine gitmişlerdir.

Sütçü Cemil biraz sonra yakalanmış, sütleri Küçükpazarda toptancı Petrodan aldığı, Lângadan Küçükayasofyaya kadar uzanan sahada her günkü gibi süt satıp Lângada karakol caddesindeki evine döndüğünü söylemiştir.

Zehirlenip hastahaneye gidenler şunlardır: Kumkapıda Düzöğlü sokağında 3 numaralı evde oturan Yuvar kızı 26 yaşında Mari, kızı 6 yaşında İpek, Lângada Beşikçi sokağında 11 numaralı evde oturan Aleksan oğlu 3 yaşında Agop, 15 numaralı evde oturan 4 yaşında Varto, aynı sokakta oturan 4 yaşında Salâhattin, Çadırcı sokağında 37 numaralı evde oturan 3 yaşında Vargel, Cami sokağında 5 numaralı evde oturan Kegam, Sepetçi sokağında oturan 50 yaşında İstelyano karakol caddesinde 29 numaralı evde sakin Ahmet, Dutoğlu sokağında oturan Şaganık, Küçükayasofyada Medrese sokağında 6 numaralı evde oturan Mestan oğlu Kâmil, 3 yaşında Zeki, Lângada karakol sokağında 37 numaralı evde Nikola kızı Eftelya, Tanas kızı 2 yaşında Marika, Lânga caddesinde 41 numaralı evde Keğork, 15 numaralı evde sakin 55 yaşında Anna, Kumkapıda, Saray sokağında sakin Arşak oğlu Mihran, Nuruosmaniye Sofçu hanında oturan polis memuru Asaf, aynı handa 55 yaşında Turinadır.

Bunlardan başka bazı kimseler de hastahanelere baş vurarak midelerini temizlettirmişlerdir.

Hastahaneye kaldırılanlar dün çıkmışlardır.

Adliye dün tahkikata devam etmiş, bazı evlerde içilmeyen sütler toplanarak Tıbbî adli kimyahanesine gönderilmiştir.

Tahkikatı müddeumumî muavinlerinden Bay Reşat idare etmektedir. Adliye doktoru Bay Enver Karan da zehirlenenlerden Salâhattin Varto, Agop, Kegam, İpek, Mari, Mihran ve karısı Mariçeyi muayene etmiştir.

Toptancı Petro sütleri Ayayorgi köyünde Mehmetten aldığı söyleyince Mehmet te tutulmuştur. Sütlerin tahlilinden sonra içenlerin neden zehirlen-

Inhisarlar İdaresinin Avrupaya Gönderdiği Heyet

Inhisarlar idaresinin 6 ay kadar evvel Almanya, Fransa, İtalya ve Amerika da bütün ziraatini tetkik etmek ve işleme tarzlarını öğrenmek için gönderdiği gençlerden müteşekkıl heyet bu ay sonunda şehrimize dönecektir.

Heyet mensupları tetkiklerden aldıkları neticeleri ayrı ayrı birer rapor halinde hazırlayarak idareye verecekler, idare de bunları yapacağı yeniliklerde esas olarak tutacaktır.

Inhisarlar idaresi, memleketimizden bütün işinin ıslahı ve daha verimli bir hale getirilmesi için bu yoldaki teğebüslerine devam ederek ikinci bir gençler kafesi seğerek muhtelif bütün yetiştiren yabancı memleketlere tetkikat yapmak üzere gönderecektir. Temmuz ayna kadar yapılacak bir seçme müsabakasında kazanacak gençler Avrupaya gönderileceklerdir.

İki Amele Toprak Altında Kaldı

Bulgurluda Uç Pınartaş ocaklarında çalışan İsmail ile Ahmet isimdeki iki amelenin üzerine dün sabah toprak yığılmış, ikisi de toprak altında kalarak muhtelif yerlerinden yaralanmışlardır. Yaralı ameleler baygın bir hâlde çıkarılarak Haydarpaşa Nümune hastahanesine kaldırılmışlardır.

Yeniden Lâboratuvar Aletleri Alınacak

Kültür Bakanlığı ilçe ve orta okulların fizik ve kimya lâboratuvar tehzizatını tamamlamağa karar vermiş, bu hususta siparişler yapmıştır. Yeniden 25 bin liralık âlet getirilecektir.

İmtihan Günlerinin Değiştigi Anılsız

Bazı gazetelerde Kültür Bakanlığının tesbit ettiği imtihan günlerini Bakanlık tarafından değiştirildiği ve imtihanlara on beş Hazirandan itibaren başlanacağına muvafık görüldüğü yazılmıştı.

Alâkadarlardan yaptığımız tahkikata göre haberin yanlış olduğu anlaşılmıştır. Okullara ve Kültür direktörlüğüne bu hususta Bakanlık tarafından verilmiş hiç bir emir yoktur.

dikleri anlaşılmıştır.

Sütün içine karıştırılan sodadan ve yahut kapların kalaysız olmasından zehirlenebileceği tahmin edilmektedir.

Bundan başka şöyle bir ihtimal de ileri sürülmektedir.

Havalar sıcak gittiğinden sütler bozulmaması için çiftlikte sağıldıktan sonra ağız açık kaplarla dışarıda bırakılmaktadır. Gece bir yılanın gelip bu sütlerden içmesi, sonra fazla içtiğinden bîrinin içine kusması vardır.

Sütlerin böyle bir şekilde zehirlenmesi senelerce evvel de vaki olmuştur.

Kat'i netice rapor geldikten sonra belli olacaktır.

İçtikleri süttten aynı zamanda zehirlenenlerden bazıları.

Bazı mebuslar dileklerde bulundular

Ankara, 24 (Hususi) — Büyük Millet Meclisi bugün Refet Canrtezin başkanlığında toplanarak 1938 bütçesinin müzakeresine devam etmiştir. Celse açılırken Ahmet Saffet Ohkay (Elazığ), Ethem Tuncel (Samsun) un vefatlarını bildiren Başvekâlet tezkereleri okunmuş ve hatıralarına hür. meten bir dakika ayakta sükût edilmiştir.

Müteakiben müzakerelere geçilmiş ve kürsüye gelen Maliye Vekili Fuat Ağıralı dünkü müzakereler esnasında söz alan bazı hatiplerin ileri sürmüş oldukları mütalealara cevap vermiştir.

Bu izahattan sonra maliye bütçesinin fasıllarına geçilmiş ve bütçe olduğu gibi kabul edilmiştir. Maliye bütçesini Gümrük ve inhisarlar Vekâleti bütçesi takip etmiş ve mezkûr bütçe olduğu gibi kabul edilmiştir.

Dahiliye Vekâleti bütçesinin müzakeresine başlanırken Berç Türker idare, emniyet ve jandarma teşkilâtının değerli hizmetlerinden bahsetmiş ve bir kısım idare memurlarının maaşlarına ve aradaki farklara Dahiliye Vekilinin nazarı dikkatini celbederek bazı temennilerde bulunmuştur.

Dahiliye Vekili ve Parti genel sekreteri Şükrü Kaya bu mütalealara karşı cevap vermiştir.

Sonra Osman Şevki Uludağ (Konuya) İstanbul suları meselesine temas ile Kırkgöçme sularından istifade edilmesini tavsiye etmiştir.

Dahiliye Vekili buna verdiği cevapta şu meselesinin evvelâ hekim meselesi olduğunu ve doktorların bunu temiz addetmesi lâzımgeldiğini ve ancak ondan sonra vazifenin belediyeeye düşeceğini bildirmiştir. Bunu mültekip Dahiliye bütçesinin fasla geçilmiş ve kabul edilmiştir.

Matbuat umum müdürlüğü, emniyet umum müdürlüğü ve jandarma umum kumandanlığı bütçelerinin kabulünden sonra İstemat Özdamar (Eskişehir), Emin Arslan (Tokat) söz alarak emniyet memurlarının ve jandarmaların büyük bir feragat içinde memleket asayiş ve inzibatını temin yolunda yorulmadan ve bıkmadan sarfettikleri mesaiyi takdirle kaydederek kürsüden millet adına kendilerine teşekkürde bulunmayı vazife saydıklarını söylemişlerdir. Bu beyanattan sonra Dahiliye Vekili Şükrü Kaya kürsüye gelerek emniyet memurları ve jandarmaların haklarındaki bu takdirlere teşekkür etmiş ve demiştir ki:

— Büyük Millet Meclisinden vaki olan bu beyanat kendileri için yüksek bir iftihar vesilesi ve güzel gayretlerinin yüksek bir mükafatı olarak kalmaktadır. (Alkışlar).

Sihhat ve İctimai muavenet Vekâleti bütçesinin müzakeresine başlanırken söz almış olan hatiplerden Mehmet Somer (Kütahya) Ankara Nümu-ne hastahanesine muayene için müracaat edenlerin çokluğuna işaret ederek bu yüzden hastahane önünde husule gelen izdiham ve hastaların muayenesinin geçikmesine mani olacak tedbirlerin alınması temennisinde bulunmuştur.

Osman Şevki Uludağ da Sıhhiye bütçesinin mücadelelere ait fasıllarına cüzam mücadelesi faslı üzerinde durarak konulmuş olan miktarın azlığına işaret etmiş, bunun delâlet etmekte olduğu mananın memleketimizde bu hastalığın ehemmiyet verilecek bir derecede olmadığını gösterdiğine nazaran böyle bir fasla hâcet bulunmadığını ve tahsisatının sarfı hasaltıklarıyla mücadele fasla konularak cüzam faslının bütçeden kaldırılması doğru olacağı mütaleasında bulunmuştur.

Söz alan Sıhhiye Vekili bu mütalealara cevap vermiş ve onu takiben kürsüye gelen Sırrı İçöz (Yozgat) vilâyetlerdeki hususî idarelere ait hastahanelerin umumî bütçeye alınmasını ve bu suretle idareî hususiyelerce bunlara tahsis edilmiş olan miktarın kazalarda sıhhi teşkilâta sarfedilmesine imkân verilmesi temennisinde bulunmuştur.

Sıhhiye Vekili bu mütalealara karşılık olarak da şimdilik bu hastahane-

lerin ait oldukları hususî idareler bütçeleri ile idare edilmesi lâzımgeldiği cevabını vermiştir.

Adliye bütçesinin müzakeresinde adliye mesleğinin mazhar olduğu inkişaftan dolayı adliye Vekiline teşekkür eden İstemat Özdamardan sonra kürsüye gelen Adliye Vekili Şükrü Saraoğlu adliye teşkilâtının vaziyeti ve Meclise tevdi edilecek olan yeni kanunların umumî fasılları etrafında izahat vermiş ve adliye bütçesi kabul edilmiştir.

Ziya Gevher Etili (Çanakkale) müzakerenin devamı esnasında söz almış olan üç Vekilin vermiş oldukları izahatın değerini kaydettikten sonra her üç Vekil Cumhuriyetin on beşinci yıl dönümüne yaklaştığımız bu memleketin inkılâbın neler yarattığını gözümüz önüne koydular. Bize bu büyük hazzı tattırdıklarından dolayı kendilerine teşekkür ederiz, demiştir.

Adliye bütçesinin kabulünden sonra Meclis yarın saat 14 te toplanmak üzere içtimaa nihayet vermiştir.

Yarınki toplantıda bütçe harici olarak ruznamede bulunan maddeler müzakere edilecektir.

Çekoslovak meselesi

Hodza ile Haynlayn malûmat teati etmişler

Prağ, 24 (A.A.) — B. Hodza ile B. Haynlayn arasında yapılan görüşmeden sonra bir taraftan hükümet, diğer taraftan Südet Almanları tarafından negredilen beyannamelerinde aynı tâbirlerle şöyle denilmektedir: "Malûmat teatisi mahiyetindeki görüşmeler başlamıştır."

Onümüzdeki görüşmenin hafta sonuna doğru yapılacağı istihbar edilmiştir.

İki taraftan hiçbir düşünüşün görüşme hakkında mütalealar serdetmiştir.

Avrupadaki talebeler

Ankara, 24 (Telefonla) — Vekiller heyeti Avrupada okuyan Türk talebesinin kontrolü hakkında yeni esaslar kabul etmiştir.

Bu esaslara göre kendi hesabına tahsile gidecekler, gittikleri yerlerdeki Maarif müfettişlerinin elçiliklerin ve konsoloslukların kontrollerini kabul ettiklerini bir senetle alâkalı dairelere taahhüt edeceklerdir.

Smıfta kalan derslerle alâkadar olmayıp ta mektebe devam eder gibi görünen talebeye döviz müsaadesi verilmeyecektir. Bir tahsil müddeti dört yıl olarak kabul edilecek, bundan fazla kalan talebenin de döviz müsaadesi kesilecektir. Çalışmayan talebelerin velilerine müfettişler tarafından malûmat verilecektir.

Meclise verilen lâyhalar

Ankara, 24 (Telefonla) — Birinci, üçüncü ve dördüncü müfettişliklerle müşavirliklerinin teşkilât kadroları hakkındaki kanuna ek bir proje Meclise verilmiştir. Bundan başka Türk ceza kanununun ve ceza mahkemeleri usulü kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkında da hükümet Meclise iki lâyiha vermiştir. Lâyhalar adliye encümenine havale edilmiştir.

Ceza kanunundaki değişiklik devletin emniyeti faslındaki hükümlerdedir. Barem kanununun maarife ait cetvelinde değişiklik yapılması, hava hücumlarına karşı pasif koruma ve damga resmi kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi ve bu kanuna bazı hükümler eklenmesi hakkında da lâyhalar verilmiştir.

Almanya ile Müzakereler

Ankara, 24 (Telefonla) — Almanya ile aramızdaki ticaret anlaşmasının yeniden tetkikine başlanacaktır. Yeni müzakerelerin Alman blokajının eritilmesi esas üzerine olacağı söylenmektedir.

Atatürk Adanada

(Üst tarafı 1 incide)

Atatürk halkın ve askerî kıtaların sıralandığı istasyon caddesini ağır ağır geçtikten sonra Atatürk parkı önünde durdular ve biraz sonra piyade ve topçu kıtaları büyük Şefin önünde geçit resmine başladılar.

Her bölüğün önünde ve her bataryanın geçişi halkın yeni bir muhabbet ve takdir tezahürüne vesile oluyor ve Büyük Şefin çehresinde memnuniyet ve gurur intibaları görülmüyordu.

Büyük Atasının önünden geçen her Mehmetçğin tunclaşmış yüzünde yurdun, emniyet ve şerefi için neler yapmaya muktedir ve hazır olduğunu anlatan bariz bir ifadeyi görmemek imkân haricinde idi.

Geçit resmi bittikten sonra Atatürk Tüm komutanının elini sıkarak kıtalarda gördüğü intizam ve canlılıktan dolayı memnuniyetlerini izhar ettiler. Bundan sonra Ulus parkını gereflen-diren Büyük Şef burada bir saatden fazla kaldılar. Vali ve belediye reis muavininden şehrin imarı hakkında mufassal malûmat aldılar.

Ulus parkından çıktığı zaman caddede dolduran mekteplilerin teşkil ettiği büyük kalabalığın gösterdiği heyecan tasavvur edilemeyecek kadar büyüktü. Zabıta intizamı temin hususunda büyük güçlüklerle karşılaşyordu. Halk ölçüye sığmayan bir heyecan içinde idi.

Yığın yığın gencin Atatürkün otomobili önüne atıldığı görülmüyordu. Büyük Şef bir an bile eksilmeyen sevgi ve hayranlık tezahürleri içinde istasyona vardılar.

Burada vagonlarında Tüm komutanı, Vali, Belediye reis muavinini kabul ederek bir müddet konuştuktan sonra trenleri coşkun alkış tufanı içinde Adanayı terketti. Bu anda topçu alayının bataryaları Şefe uğurlu seyahatler dileyordu.

Dahiliye vekilinin beyanâtı

(10 uncu sayıfadan devam)

MEMUR MAAŞLARI

Dahiliye Vekili geçen sene polislerin bir miktar terfi ettirildiğini, bu sene de nüfus memurlarının ayrıca maaşlarına zam yapıldığını söyledikten sonra taşra teşkilât kanunundan bahsetmiş, bu kanunun Meclis encümenlerinde olduğunu, gelecek sene bu işin bitirileceğini, memurların muhtaç ve lâik oldukları refah derecesine çıkarılacaklarını söylemiştir.

Vekil sonra şehirlerin imarı meselesinden bahsetmiş, başta İstanbul olmak üzere Bursa, İzmit, İzmir gibi şehirlerin oralarda oturanların ve gezzenlerin refahını temin edecek şekilde imarın ciddi olarak düşünüldüğünü, İstanbulda Eminönünden imara başlandığını anlatmıştır.

Dahiliye Vekili sorulacak suallere cevap vermeye hazır olduğunu söyleyerek sözünü bitirmiştir.

Emin Arslan (Tokat), kürsüye gelerek nüfus kütüklerinin ıslaha muhtaç olduğunu, Dahiliye Vekâletinin en çok ıslaha ihtiyacı olan dairesinin nüfus daireleri olduğunu söylemiştir.

Dahiliye Vekili kürsüye gelerek demiştir ki:

— Bizde nüfus muamelâtı bir sayım bir de yazım olmak suretile iki kısma ayrılmıştır. Nüfus sayımını her beş sene bir yapılmaktadır. Ve yapacağımız. Nüfus yazımı ondan daha mühim ve müşküldür. Hazırlanan kanun, Şûrayıdevletten çıkmış, Meclise tevdi edilmek üzere ve belki de tevdi edilmiştir. Yakın zamanda nüfus yazımı yapılacaktır. Eski harflerle olan hüviyet varakalarına gelince yeni yazı kanunu çıktığı zaman bunların tadili derpis edilmiştir. Peyderpey değiştirilmektedir. Eski harflerin ortadan tammamıyla kalkması nüfus yazımı oluktan sonra olacaktır.

Nüfus yazımı ise hayli bir masraf ve zamana muhtaçtır. Bizim tahminimize göre iki, iki buçuk milyon liraya mütevakıftır. Bu kadar mühim bir şeyde tasarrufa, askerliğe, hulâsa hukukî tasarruflara esas olan bir iş Cumhuriyet hükümetinin daha uzun zaman beklemeyeceğine emin olabilirler.

General Mariç izmirdeki ziyafette ordumuz hakkındaki hayranlığını söyledi

İzmir 24 (Hususi) — Yugoslav Harbiye Nazırı General Mariç Milli Müdafaa Vekili Kâzım Özalp ve General Asım Gündüz, Generallerle birlikte sabahleyin Gazi Emire giderek tayyare garnizonunu gezdiler. Dafi tayyare bataryalarının atış talimlerinde bulundular. Kumandanları tebrik ederek askerleri takdir ettiler. Sonra Kızılçullu köy muallim mektebini ziyaret ettiler. Öğleyin ordu evinde ziyafet verildi. Sonra Bayraklı vapur ile Körfezde bir gezinti yapıldı. General Mariç müstahkem mevkiî gezmiş, izahat almış, akşam üzeri İzmir'e dönmüştür.

Gece belediyede bir ziyafet verildi. General Mariç ile belediye reisi samimi

mi nutuklar söylediler. General Mariç nutkunda her tarafa olduğu gibi İzmirde gördüğü samimi dostluk tezahürlerinden memnuniyetle bahsetmiş, iki dost millet arasındaki kardeşlik bağlarının kuvvetini tebarüz ettirerek ordumuz hakkındaki takdir ve hayranlıklarını bildirmiş, Atatürkün sıhhatine, Türk milletinin saadetine kadehini kaldırmıştır.

General Mariç saat 23 te hususî trenle İzmirden ayrılmıştır. Giderken askeri merasimle uğurlanmıştır.

General yarı Bandırma muvasalat edecek, oradan Kocatepe torpitosuna binerek Çanakkale, Mudanya, İzmit deniz üslerini gezecektir.

Meccanî leyî talebeler mecburî hizmete tâbi tutulacak

Tarihten bir ibret levhası

(Üst tarafı 1 incide)

Bu tarihi hâdiselerin neticesi olarak İtalya millî birliğini her devletten evvel tasdik eden İngiltere ile dost olmuş, zahirde İtalyan birliğini terviç, hattâ teşvik ediyor gibi görüldüğü halde hakikatte İtalyan birliğinin düşmanı olduğu meydana çıktığından dolayı da Fransa ile düşman olmuştur. İtalya bütün Avrupa devletleri ile anlaşıttan sonra dahi İtalyanların kalbinde Fransaya karşı peyda olan tarihî düşmanlık hisleri bir türlü silinememiştir. Son senelerin hâdiselerine, hattâ Habeşistan meselesinin geçirdiği safhalara bakılacak olursa İtalyanların kalbinde Fransızlara karşı mevcut olan bu an'anevî kinin eserleri pek açık görülebilir. Nitekim Habeşistan meselesinin ilk safhasında Musolini - La-val anlaşması ile İtalyan - Fransız dostluğu yeniden kurulmuş sanıldığı halde sonradan bu anlaşmanın fiilî bir neticesi çıkmamış, Musolini İtalyanın Akdenizde en büyük rakibi olan İngiltere ile Roma anlaşmalarını imzaladığı halde Fransa ile İtalya arasında başlayan müzakereler bir türlü neticelenememiştir.

Şimdi İtalyanın millî birlik tarihine ait olan bu vaziyeti zihinde muhafaza ederek bir de Türk millî istiklâl tarihine ait olan şu levhayı gözününe getirelim:

Millî mücadele devrinde Türklerle diğer devletlerden evvel anlaşma teşebbüsüne girişen Fransa olduğu malûmdur. Bu teşebbüs neticesindedir ki Franklen Buyyon muahedesi imzalanmıştır. Fransızlar bu muahede ile bir taraftan Türklerin istiklâl davalarını tanımış oluyorklar, ve Yeni Türkiye'ye karşı dostluklarını temin ediyorlar, diğer taraftan cenup hududumuzda hususî bir mmtaka şeklinde ayrılan İskenderun Sancağı Türklerine kendi kendilerini idare etmek hakkını veriyorlardı.

Halbuki o günden bugüne kadar vukuagelen hâdiseler Fransızların Türkiye ve Türklere karşı ifade edindikleri dostluk hislerinin ne kadar sahte olduğunu açıkça göstermiştir.

Bir kere Lozan konferansı esnasında Türk milletinin istiklâlini müdafaa eden Türk delegasyonu en büyük mukavemeti Fransızlardan görmüştür; Fransızların bu mukavemeti ile sulhun tehlikeye düşmesine ramak kalmıştır. Sonra sulh muahedesinin tatbikatında gene en büyük zorluklar Fransadan gelmiştir. Memleket dahilinde her biri birer kapitülasyon mahiyetini almış olan imtiyazlı şirketlerin tasfiyesinde en büyük zorluğu gene Fransızlar çıkarmıştır. Nihayet Franklen Bünyön ve Lozan muahedelerinde İskenderun Sancağı adı ile tesbit edilen Hatay

Ankara, 24 (Telefonla) — Meccanî leyî talebenin mecburî hizmetlerine dair olan kanuna ek lâyiha marifet encümeninden çıkararak ruznamaya almış. Encümen lâyiha üzerinde bazı değişiklikler yapmıştır. Lâyihanın encümünde aldığı son şekle göre resmî orta okullar ve ilselerde parasız yatılı olarak tahsilde bulunanların son sınıf talebeleri arasında liyakat ve kabiliyetlerine vekâletin ihtiyacına göre yüzde yetmiş beşi geçmemek şartıyla seçilecek olanlar kültür bakanlığının göstereceği yüksek tahsil müesseselerinden birine parasız yatılı olarak girmeğe mecburdurlar. Bu gibiler öğretmen olarak yetişince devlet okullarında meccanî leyî olarak tahsilde bulundukları müddetin bir buçuk misli kadar kültür bakanlığı emrinde çalışacaklardır. Bu mecburiyet 1938 - 1939 ders yılı ile bundan sonra gelecek yıllar içinde 915 numaralı kanun mucibince orta okullarla ilselere parasız yatılı olarak alınacaklardır. Bu kanunun neşri tarihinde orta mektep ve ilselerdeki parasız yatılı talebe 1938 - 1939 ders yılı başına kadar vaziyetlerini tayine mecburdurlar.

Halûk Nihat

Ankara Belediye Reis Muavini Oldu

Ankara, 24 (Telefonla) — Ankara belediyesinde ihdas edilen ikinci reis muavinliğine Çankaya Kaymakamı Bay Halûk Nihat Pepeyi tayin edilmiştir.

Kurun — bu genç ve çok çalışkan idare adamımıza yeni vazifesinde de muvaffakiyetler dileriz.

Hariciye Memurlarının Teceli Hakkında

Ankara, 24 (Telefonla) — Hariciye kendi memurlarının umumî seferberlik vukuunda tecelle tâbi tutulması hakkında bir kanun projesi hazırlamıştır. Proje mütaleaları alınmak üzere Vekâletlere gönderilmiştir.

imtakası için teahhüt edilen hususî idare şekli hiç bir vakit yerine getirilmemiştir. Hatay davası da bundan ileri gelmiştir.

Bu iki levhanın mukayesesinden varmak istediğimiz netice şudur: Beynelmîl hayatta sulhu ve haksız kendisine en büyük düstör olarak kabul etmiş olan Türkiye'nin bütün dünya devletleri ile kendi arasında hiç bir ihtilâfî mesele kalmadığı halde, millî mücadele devrinde her memleketten evvel Türklerle dost olmağa teşebbüs eden Fransa ile ihtilâfî bir vaziyette bulunuyorsa bunun mesuliyeti bize değil, Fransanın tarihi bir an'ane mahiyetini alan ve Fransızlardan başka hiç bir millete insanlık hakkı tanımak istemeyen haris siyasetine aittir.

ASIM US

Orman Cinayetleri

Yazan: Kur. Stromayer

Tefrika Numarası: 38

Ezberletilen sözler..

"Baban ne bir şey dedi, ne de bir şey yaptı! Sen çılgıncasına.."

1917 senesinde başkorusu Birkenavert öldüren ve suçla isbat edilmiş miyere beraat eden Miyger, 1937 senesinde de orman av müfettişi Hofmanı öldürüyor. Suçu, üzerine alması için oğlunu zorlayarak, kendisine ezümle şöyle diyor:

— Baban ne bir şey dedi, ne de bir şey yaptı! Sen o kadar çılgıncasına bir hiddete kapılmıştın, ki hiç bir şey gözün görmedi, kulağın hiç bir şey işitmedi, yalnız senin üzerine saldıran memuru, sana zarar vermeyecek hale getirmek istedin. Bunu daima, tekrar tekrar söylemeye mecbursun. Bu söylediklerimi kendi kendine boyuna tekrarlayarak ezberlemelisin; ve dediğimden ne fazla bir şey ağızından kaçırma, ne de eksik söylemelisin. Benim ne dediğimi anladın mı?

Oğul, başını sallıyor; babasının ne dediğini anlamıştı!

— O halde sana ne dedimse, hepsini aynı aynine, kelimesi kelimesine tekrarla, bakayım!

Bu babanın oğlu, şimdi orada hepsini tekrarlıyor boyuna; 1 kere, 10 kere, 20 kere! Tamamıyla mekanik ve monoton olmak üzere!

O zaman, uçkun benizli ve hatları çetin suratlı adam, memnun ve müsterih başını sallıyarak, ileri adım atıyor, pencere yanında duran omuzuna el koyarak, parmak uçlarıyla dokunuyor, onu teskin etmek üzere, şöyle söylüyor:

— Eğer böyle söylemeye başlarsan, tıpkı tıpkısına sana ezberlettiğini tekrarlarsan, vaziyet, nefsi müdafaa garesizliğidir. Hayır, belki de müda-faa hali değildir de vefata sebebiyet-tir.. Eh, bunun da cezası topu topu birkaç sene hapistir; müsaadesiz avlanmaktan verilecek cezala beraber topu topu birkaç yıl hapisten ibaret! Yahut da, en fazla 5 sene hapse mahkûmiyet! Daha fazlasına çıkmaz. Eh, senin istikbalin için bu kadar uğraşan bir babayı kurtarmak için bu kadar müddet kapalı kalmak, fazla bir fedakârlık mı? Bak şu eve, şu tarlaya, şu bahçelere; bütün bunlar senin için! Eninde, sonunda hepsi sana ait! Hepsini de senin dönüşünü bekleyecek!

Baba, oğluna sıkı sıkı tenbih etti:

— Sakın unutma, ha; benim üzerimde ne tüfek vardı, ne bıçak, ne de bu kabil başka bir şey! Hiç bir şey! İhtiyar mısın? Tekrarla bakayım; benim üzerimde ne vardı? Cevap ver!

Oğul, babasına tonsuz bir sesle cevap verdi:

— Hiç bir şey!

Bundan sonra, ihtiyar, her kelimeyi alçak sesle ve kafada yer edecek şekilde teker teker söylerken, korkunç gözlerinin uzun uzun bakışıyla de-sözlerinin tesirini artırarak, tekrar şöyle dedi:

— Vilhelm! Vilhelm, düşün bir kere iyice; eğer beni deliğe tıkarırsan, ben senin kafanı da benimkile beraber cellâdın baltasıyla yuvarlanması için elimden geleni yapacağım. Bu hususta hiç şüphelenme! Fakat eğer benim sana öğrettiğim gibi yapacak olursan, ikimiz de ucuz kurtuluruz ve sen, yaşadığım müddetçe, ömrünün sonuna kadar rahat edersin. O halde, 2 şükran hangisini daha doğru bulur da tercih edersin? Bir kere daha söyle! Sen 30 yaşındasın, sen... yapılacak şeyi.. kendin.. de.. takdir.. edersin..

Sükût. Sonunda karanlık mahzende boğuk ve tonsuz olarak ses, şu cevapla gınıyor:

— Ben, sen ne dersin onu yaparım, baba! Deddiğin gibi yapacağım, baba!

Baba, ileri bir adım daha atarak, oğlunu kucaklamak, kolları arasına almak istiyor. Fakat o, başını öte yana çeviriyor, dehşete uğramış bir halde, tiksinerken, kendisine sarılmak isteyen babasını nefretle geriye itiyor. Bu arada âdeti can havliyle haykırıyor:

— Bırak beni..

Ve ansızın, yalnız kalıyor delikanlı! Yalnız keskin akisli korkunç bir kahkaha işitiyor ve bakmadan, babasının müthiş bakışlı gözlerinin daha hâlâ mahzende, etrafı araştırdığını ve kendi üzerine dikilip sabitletiğini ve ebedi olarak kendi üzerinde saplanıp kalacağını tahmin ediyor. Ebedi olarak!?

Katil olan, babası olan adam kendisine ne derse, onun oğlu olan kendisi, yapmağa mecbur! Oğul, pençere yanında durduğu yerde kıvranıyor, o-raye külçe halinde diz üstü çöküyor, gömülmüş vaziyette inin inin iniyor. Yaralı bir hayvan gibi inlemekte bu insan oğlu! Kendi kabahatini, kendi cürmünü düşünmüyor o! Orada, yerde iki büküm, kumldanıyor ve arada bir gözlerini biraz yukarıya kaldırırmı, bıçak saplanır gibi ruhuna işliyen müthiş gözlerin bakışları, kendi üzerinde sabit, dinleniyor..

Köppern üzerinden yeniden bir kara bulut geçiyor:

— Haberiniz var mı, ormandaki av müfettişi Hofman, eve dönmedi?

— Evet; iki gündenberi kayıp!

Bu yolda konuşan herkes, köyün kenar kısmında ve orman yakınındaki eve doğru, ürkek bir bakışla bakmakla beraber, hiç kimse, bu dehşetli haberi alınca ne düşündüğünü söylemek için ağız açmıyor; bu nazik hususta hiç kimse!

Derken, böyle konuşanların arasına Yohan Vilhelm Miyger de karışıyor:

— Ne diyorsunuz? Hofman mı? Aman ya Rabbi; sakın başma bir şey gelmiş olmasın zavallımın? Ben onu daha pek yakında görmüştüm; 19 un. ou av muntakasında fidanlıkta!

Oradakilerden biri soruyor:

— Fidanlıkta mı? Senin fidanlıkta ne işin var ki? Ne arıyorsun sen orada? Çam fidanı dikmeğe yardım mı ettin Yoksa?..

Miyger, bu sorulan şeylerden hiçbirini işitmemiş gibi davranıyor; işitmemezlikten gelerek:

— İyi bir adamcağızdır; diyor; bıçare Hofman! Hakikaten, ondan daima hoşlandım ben! Ne kadar sade, basit ve alçak gönüllü.. sonra da hep vazifesinin başında bir herifçeğizdi! Fakat, hemencecik te üzüntüye kapılmamalı; iki gün görünmemekle ölmüş olmaz ya mutlaka! Bir erkeğin arada sırada birkaç gün neden eve gelmediğini kim kestirebilir! Ha ha ha! Yaşam artması, erkeği kadim göğüsliğüne el atmaktan korumaz! Sıraşma göre yaşlı başlı herifçik de fingerdek bir yosmanın eteğinin ucuna yapışır, eteği kaldırırırır! Ha ha ha!

Yohan Vilhelm Miyger, birdenbire etrafına bakınca, orada yalnız kaldığını farkına varıyor. Oradakilerin hepsi, birer ikişer, ürkek ve yavaşça-cık, onun yanından sıvışmışlar, tiy-müşlerdir..

Bunu gören ihtiyar, kesik bir kahkaha atıyor:

— Böylesi doğru! Böyle yapmak ve böyle olmak gerek işte! Onlar benden korkmalı, hani ya! Korku! İnsan, canı ne isterse onu yapmak ve yaptırmak istedi mi, bu, en iyi çaredir! Sonra.. Hofmanı bulamıyacaklar, ya.. O da başka mesele!

(Devamı var)

Balkanlarda üç hafta: 1

Istanbuldan Pireye giderken

Beş vakit namaz gibi günde beş defa yemek! - Oyuncak salonu - Ah, şu Rus kadınları... - Seyyah psikolojisi

Vapurun güvertesinde gazeteciler ve yolculardan bazıları..

miyeyim: Kütüphanesinin güzelliği, zenginliği; çocuk oyun odasındaki oyuncakların bolluğu, cazipliği; üçüncü mevki yolcularına mahsus yatak ve yemek salonlarının genişliği, rahatlığı..

Istanbul kaybolmuş, Yeşilköy arkada kalmış, Adalar görünmez olmuştu. Vapur ileriye doğru yol alırken beyaz ve kesif bir sis tabakasıyla sarılmağa başladık. Güverte-de üç adım ötesini görmek mümkün olmayordu. Islak ve yapışkan bir hava elbiselerimin üstünde sanki elle tutulabilecek gibi bir iz bırakıyordu; turist salonuna girip kurtuldum.

İkinci ve üçüncü mevki yolcularının oturdukları bu geniş, aydınlık ve pırıl pırıl süslü salonda Amerikan barın önünde uğultulu bir kalabalık vardı; on iki, on üç yaşlarında sarışın bir kız çocuğu piyano çalıyordu, yanbaşında ayakta duran esmer bir delikanlı kemanla refakat ediyordu. Birkaç çift dans ediyorlar, kenarlarıdaki koltuklara uzanır gibi oturmuş kadınlar konuşuyorlar, erkekler dilsiz, siyah bir sükût ile maskeli, düşünüyorlardı. Bunlar yarı Yunan, yarı Rus kanı taşıyan ve şimalden cenuba gelmekte olan muhacirlirmiş. Nerede yerleştirileceklerini ve bundan sonra ne iş tutacaklarını bilmeyorlardı. Ah, şu Rus kadınları... Felâkete bile dans ederek ve şarkı söylüyerek gidiyorlar!

Sis mi dağıldı, vapur mu sisi yararak geçip gitti de onu arkada bıraktı; tekrar güneşli havaya kavuştuk. Sanki gök denize kadar inen mavi bir fon, Gelibolu sırtları, onun üstünde dekor gibi duran ve gittikçe koyulaşan gölgeler... Akşam oluyor.

Vapurun alt kat güvertesinde, en arkada, parmaklığa dayanmış, arkada bıraktığımız malûm ile ileri-mizdeki meçhul arasında bir şerit gibi uzanan köpükleri seyrederek düşünüyorum; iliştigi köşede durup dinlenmeksiz ağrı ören ve kendi ağrının içinde mahpus kalan örümceğin ıstırabını düşünüyorum.

Bu, benim son aylardaki halimdir.

Üç başlı bir canavar gibi beni mütemadiyen hırpalayan günlük işlerin bir köşesinden ötekisine durup dinlenmeksiz gidip gelerek sabır ipeği ve göz nuru ile işlemekte olduğum hain ağ, yorgun sinirlerimin üstünde manevi hapishane duvarları şeklinde yükselmeğe başlamış da farkına varmamışım; yaklaşan tehlikeyi etrafa haber veren halka halka çan sesleri gibi şiddetli baş ağrıları işte kaç aydır beni günlük işlerin hummalı faaliyeti içinde birden motorü bozulmuş bir araba halinde sar-sıntılarla durdurdu. Bir zaman valizlerim çamaşır ve elbiseden ziyade enjeksiyonlar, kaşeler, şuruplar, haplarla dolu olduğu halde kış ortasında Büyükdaya çekildim. Etrafımda hayat nehri şelâlelerle çağıldayarak geçip giderken ağaçlık bir taş parçasına tutunup yaslanarak hareketsiz kalmak, sessizlik içinde dinlenmek ve — itirafı müşkül — galiba yıpranmağa başlayan vücudumu payandalamak şeklinde vahif tedbirler ve zevkler aradım.

Bu zamanın şaşırmış sayfiye hayatından kazancım, ağırlığının üstüne eklendiği insanı bir kat daha iğrenç bir hale koyan birkaç kilo etle bir müddet okuyup yazamamış ol-

(Sonu 10 runcu sayfada)

Görüp düşündükçe :

Tehlike atlatma şampiyonluğu!

YAZAN: S. Gezgin

Adale veriminin, kafa ve ruh veriminden ölçülmeyecek kadar üstün tutuluşuna, belki eskiden de örnekler bulunabilirdi. Fakat bunu, çağımızın yalnız haldikat yapan, büyük savaştır.

Gümrük hamallarının, bir nazırdan çok kazandıklarını o günlerde görmüş-tük. Bu "Adale düşkünlüğü", nün tepe zaviyelerinde bazı çarpıklıklar doğurması beklenebilirdi. Nitekim, âlimler, büyük sanatkârlar, tavan aralarında, hastahane köşelerinde inliyerek ölürlerken, dünyanın her köşesinde milyon boksörler türedi. Bu yumruk zenginliğinin tohumu, işte o adale iptilâsile çarpan yürek tarlalarında filizlenmişti. Maddi kuvvet ihtirası bilindikçe "rekor", modası da kendini gösterdi.

Hattâ Nobel mükâfatının şartnamesi, şimdiye kadar nasıl değişmedi, diye sığıyorum doğrusu, mükâfatlar, fizik, felsefe, edebiyat adamları yerine güreş, boks, futbol kahramanlarına verilme-lydi. Niçin halâ bir Kripin, bir Dempsey, bir Owens, akademisi kurulmadı bilmem.

Şaka söylüyorum, sanmayım, yaşadığımız günlerin savruk havasından, böyle acayip deli rüzgârların esebileceğine samimiyetle inanıyorum.

İlkin muayyen bir zümrenin, fikir dünyasına girmemiş delişmen bir azlığın ruhunda yerleşen bu tuhaflık, gittikçe her yere sokuldu.

Zamanımız bile yeni bir şampiyonluk peşinde... Gazeteleri okuyorsanız, siz de benim gibi farkına varmışsınız, ki İspanya ve Uzak Şark fırtınası kopalı beri, siyasi barometreler şaşkına döndü.

Bir gün, "Avrupa ufukları ansızın kardı. "Tehlike var!.. diye büyük manşetlerle gazetelerin ilk sayfaları doluyor. Ertesi gün daha kocaman bir başlık: "Bu tehlikeyi de afltattık!.. müjdesini veriyor.

Hülâsa, şampiyonluk hırsı, fikir âleminin dışındaki azlıklardan, bütün dünyaya yayılmakla da kalmadı. Cansız ve ihtirassız zamanlara bile hâkim olmağa başladı. Tarih yaşadığımız günleri galiba "Tehlike atlatma şampiyonluğu devri.. diye anacak!..

Hergün bir fıkra :

yaman bir hoca

Hoca tütün ve enfiye gibi keyif verici şeylerin aleyhinde vaaz verirken helecana gelip cübbesinin cebindeki tütün kutusunu "küt.. diye yere düşürünce, soğukkanlılığını muhafaza ederek:

— İşte demiş, ben şu körolasıcıyı gözünüzün önünde kaldırıp atıyorum. Umarm ki, bundan sonra siz de kullanmazsınız.

Geceyarısı Denize düşen kız Yedi saat sonra kurtarıldı

19 Teşrinisani 1937 de "Lilian Lokenbah", ismindeki vapur, San Fransisko limanından çıkıyordu.

Vaporda fazla yük ve yolcu yoktu. On, on beş kişiden ibaret olan yolcular koca vapurda hiç farkedilmiyordu.

Yolcuların arasında yirmi dört yirmi beş yaşlarında genç bir kadın bulunuyordu. Bu, orta boylu, zayıf nahi bir kadındı. İnce yüzünde soluk bir tebessüm görünür gibi oluyordu. Kendisine bir kere baktınız mı hayali gözlerinizde yer ederdi.

Bu zayıf çehrenin üzerindeki siyah saçlar başını kaldırmıyacağı derecede ağır gibi görünüyordu.

Vapura binerken ismini Eleanor O. fut olarak vermişti. Adresi de Los Angeles idi. Sonradan bu adresin uydurma bir adres olduğu anlaşıldı. Belki ismini de yanlış vermişti...

Vapur evvelâ cennuba doğru gidecek, Amerikan garp sahili boyunca ilerleyecekti. Sonra Panama kanalından geçecekti. Newyorka da Noel yortusundan evvel varacaklarını umuyorlardı.

5 Kânunuevvel, San Salvadordan 50 mil kadar şarkta bulunuyorlar. Hava çok sıcak. Yolcular bitap bir halde. Herkes bol bol içiyor... Mütemadiyen iskambil oynuyorlar.

Yalnız Eleanor onlardan uzak. Zaten bütün yolculuk esnasında böyle onlardan uzak bulunmuştur. Kimse ile konuşmıyor. Güvertede bir aşağı, bir yukarı dolaşır. Boynundaki e-şarp rüzgârda uçmakta.

Kimse onun yanına yaklaşmak istemi-yen bu kadını, akşam yemeğinden sonra, bir masasının başına çekmeye muvaffak olmuşlardı. Yanındakilerle derhal samimi olmuştu. Oyunda da kazanıyordu.

Fakat, gece yarısına doğru, birden-bire elindeki kartları attı, sanki kendisini acele çağırılmışlar gibi, yanındakilere Allahımsırladık dedi ve kamarasına koştu...

Ortada Yok

Saat birde, herkes kamarasına çekilmiş bulunuyordu. Güvertede yalnız bir gölge görülüyordu. Bu, vapurun kadın kamaralarına bakmağa memur kadın kamarotu idi. Kaptanın yanına gelerek:

— Mis Ofut ortada yok! Dedi.

Kaptan derhal kadınla beraber aşağıya indi. Hakikaten, o esrarengiz Mis Ofut'un kamarasında kimse yoktu.

Bütün vapuru baştan aşağıya aradılar: Genç kızdan bir eser bulunamadı. Yalnız için esrarengiz bir tarafı olduğu meydana çıktı:

Kızın kamarasında dört mektup bulunmuşlardı. Mektupların dördü de kapalı idi. Mektuplardan birinin üzerinde bizzat vapur kaptanı Cilbert Bravn'ın ismi vardı: Mis Ofut'un kaptana yazdığı bir mektup!

Diğer ikisi Bruklin'e gönderiliyordu. Dördüncüsü de yine vapurdakilerden birine.

Herkes birbirinin yüzüne bakıyordu. Hepsinin gözlerinde manâlı bir ışı-şık parıldıyordu: Genç kızın geride kalanlara mektup yazarak gemiden nasıl ayrıldığını anlamıyorlardı.

Kaptan, kamarada hazırlanmış du-ran bavulları işaret ederek:

— Böyle bir hâdiseye kurban gidecek kimse bavullarını hazırlar mı? De-di.

Fakat, sualine cevap beklemeden derhal kamaradan fırladı ve makineye stop emrini verdi.

Genç kız denize düşmüş ise kurtarılmak imkânı var mı idi?

Hiç zannetmiyorlardı. Çünkü, ne zaman düştüğü malum değildi. Şimdi saat biri geçiyordu. Mis Ofut, bir oyna-dığı kimselerden saat on ikiye geçerek kala ayrılmıştı. Aradan bir buçuk saat kadar geçmişti. Eğer o zaman denize düşmüş ise, bu müddet zarfında geminin çok gerisinde kalmış olacaktır...

Fakat, kaptan vazifesini yapmak istiyen bir adamdır. Gemi durduktan sonra denize filika indirtti, bütün tay-faları seferber etti ve geceyarısı denize düşen kıza aramağa başladı...

Bir saat kadar aradılar. Bu müddet zarfında gemi geldiği istikamette geri geri gidiyor, filikalar da geminin dört bir tarafında denizi araştırıyor-lardı.

Bir şey bulamadılar.

Herkes:

— Milyonda bir bile ümit yok, di-yorlardı. Şimdiye kadar çoktan boğul-muştur...

Fakat, kaptan inatçı bir adamdır. — Bekliyelim, dedi. Sabah olsun. Bu civarda ise bizi görür. Biz de ken-disini görürüz...

Sabaha kadar beklediler ve sabah-leyin dalgaların arası âdeta birer birer arandı... Hayır, kaybolan bulunamı-yordu...

Gemi, bütün ümidini keserek, tek-rar yoluna devam etmeye başladı. Bir müddet evvel geçtiği suların üzerinden, şimdi içinde bir yolcusu eksik o-larak ilerliyordu...

Genç Kız Yaşayordu

Bununla beraber, Mis Ofut ölme-miş, yaşıyordu. Fakat, yarı ölü bir va-ziyette...

Denize düştüğü zaman, kendisini bitmez tükenmez boşluklara doğru u-çuyor gibi hissetmişti. Nihayet sula-rın etrafını sardığını duymuş ve yüz-meğe başlamıştı. Ne kadar yüzdüğünü bilmiyordu. Karanlıkta, ne tarafa git-tiğini ve yaklaştığı yerleri göremedi-ği için, yüzüp yüzmediğinin de far-kında değildi. Belki dalgalar arasında çrpınp duruyor, fakat olduğu yerde sayıyordu.

Karanlık o kadar kesifti ki gözleri-nin kör olduğunu zannediyordu. Ha-kikaten kör olup olmadığını anlamak için elleriyle göz kapaklarını yökliyor, fakat gözlerine perde indiğini düşün-mekten kendini alamıyordu.

Artık, sulara çırpınmak kuvvetin-den de kesilmiş, arka üstü yatarak kendisini sulara bırakmıştı... Dalga-larla beraber bir kalkıp bir iniyordu...

Nihayet, gözlerinin açılmağa başla-dığını hissetti: Yani, sabah oluyor, ortalık ağarıyordu.

Gözlerine inanamıyan Mis Ofut, birdenbire, uzaktan bir vapur gördü. O zaman kendisinin yaşamakta oldu-ğunu ve öbür dünyada bulunmadığını iyice anladı.

Fakat, gemi gözlerinin önünde bir hayat timsali olarak yükselirken, bir

Kısa haberler

- İstanbul çöplerini imha için çöp fı-rınları kurulmasına karar verilmiştir.
- Muhtelif mahallelerden Partiye yapı-lan müracaatlarda çeşme azlığından şikâ-yet edilmektedir.
- İzmit gümrüğünde tetkiklerde bulu-nan müfettişler dönmüşlerdir.
- Şirketi Hayriye yeni bir araba vapu-ru daha yaptıрмаğa karar vermiştir.
- Deniz Ticaret Müdürlüğü Kumkapı-da 9975 lira sarfiyle bir mendirek yapı-raçaktır.

• Müzeler Müdürü Aziz Doğan İzmitte yapılan hafriyata nezaret etmektedir. Mü-ze Müdürü ay başında dönecektir.

• Ziraat Vekâleti Macaristandan 50 baş kısrak ithal edecektir.

• Sokakların sulanması ve temiz tutul-ması için alınan tertibat haziran birden itibaren tatbik edilecektir.

• Emlâk Bankası, iskonto dairesinde ya-pıldığı iddia edilen ihtilas davasının mu-hakemesine devam edilmiş, bazı şahitlerin istinabe suretiyle ifadelerinin alınması için muhakeme talik olunmuştur.

• Aksarayda oturan berber İbrahim, sar-hoş bir halde sokak ortasında yatmakta iken yakalanmış, Sultanahmet birinci sulh ceza mahkemesince 3 lira para cezasına mahkûm edilmiştir.

• Sabıkalı Faris kızı Bahtiyar emniyet nezaretine, mahkûm bulunurken, bir ay-danberi karakola uğramadığı için yakalan-mış; hakkında tevkif müzekkeresi kesil-miştir.

• Son günlerde İstanbul piyasasına mü-him miktarda peynir gelmeğe başlamıştır.

• Ziraat Vekâleti ziraat mektebi çiftli-ğinde bir kollej tesisine karar vermiştir.

• Yazlık beyaz ayakkabıların çürük ol-duğu hakkında bazı şikâyetler yapılmış, tetkike başlanmıştır.

• Kamyon ve otobüslerin normal istiap haddi hakkında Nafia Vekili Ali Çetinka-yanın vilâyetlere gönderdiği bir tamimle kazaların önüne geçmek için alınacak ted-birlere riayet edilmesi bildirilmektedir.

• İktisat Vekâleti bilhassa cenup munta-kalarda ihraç ve istihlâk maddeleri hak-kında sarıh malûmat istemiştir.

• 61 inci ilmketep talebeleri tetkik ge-zisi için İzmitte gitmişlerdir.

• Kıbrıs Türkleri zelzele felâketzedeleri için iane toplamağa başlamışlardır.

yandan da sabaha kadar, yedi saat çarpıştığı, pençeleştiği dalgalardan daha korkunç bir tehlike ile karşılaş-ıyordu:

Köpek balıkları...

Denizlerin bu amansız canavarları, dalgaların bile öldürmeye kıyamadık-ları genç kıza, taze bir ekme lokması gibi yutmağa hazırlanıyorlardı...

Mis Ofut, bir anda, o zamana kadar köpek balıkları hakkında işittiği bü-tün hikâyelerin, gözlerinin önünde canlandığını görür gibi oldu ve.. göz-lerini kapadı.

Gözlerini kapamış, bir yandan kur-taracak vapuru, biryandan kendisini bir anda ölüme sürükleyecek canavar-ları bekliyordu.

Sulara çarpan bir şeyin çıkardığı sesler üzerine gözleri açtığı zaman karşısında gemicileri gördü...

Kaptan Cilbert Bravn, sabah olduk-tan sonra, denizde yaptırdığı ilk araştı-rmadan sonra, vapurunu ileri sür-müş; fakat, çok geçmeden, denizde ne tarafa doğru cereyan bulunduğu aklı-na gelerek, ikinci bir araştırma yap-mağa karar vermişti.

İşte, bu ikinci araştırma esnasında, kaptan Bravn, genç kıza, eliyle koy-muş gibi, tahmin ettiği yerde bulmuş-tu...

Esrarengiz Yolcu

"Esrarengiz yolcu", denizden tekrar vapura çıkarıldığı zaman herkes etra-fını sarmıştı. Fakat, kaptan Bravn genç kıza kamarasında rahat bırakma-ları için herkese sıkı tenbihlerde bu-lunmuştu. Kamarotlar genç kızm em-rine verilmişti...

Birkaç gün sonra vapur Newyorka yanaştığı zaman, "esrarengiz yolcu,, yu karşılamak için birçok kişi gelmiş-ti. Hâdis, deniz ortasında iken nasıl duyulmuş, şaşılacak şeydi. Herhalde, vapurdakilerden biri, uğradıkları kü-çük bir şehirden yolladığı bir mektup-la, Newyorkakilere hâdiseyi anlatmış-tı. Bu da gazetelerde dallanıp budak-lanarak yazılmış ve herkesin malûmu olmuştu...

Fakat, esrarengiz yolcu vapurda yoktu!

Kaptan Cilbert Bravn, aldığı tedbir-lerle genç kıza, gizlice sahile çıkarmış-tı.

Bu suretle Mis Ofut'un esrarını kimse anlıyamadı. Bunu genç kızm, denize düşmeden evvel kaptana yaz-dığı mektupla kaptandan ve kendisin-den başka kimse bilmiyordu...

MAHKEMELERDE

Karısının yanında metresiyle eğlenen Son bir kavgada kadını pencereden aşağı fırlattı

Kuruçeşmede oturan ve ayakkabı eskici liği yaparak geçinen Nâzım adında bi-risi, 15 senedenberi evli bulunduğu ka-rısı Zeynebin üzerine, Emine adında bir kadm ile münasebet peyda etmiş ve metresini sık sık karısının yanında eve getirip eğlenmeğe başlamıştır.

Bu yüzden aralarında sık sık ta kav-galar çıkan karı koca dün de dövüşme-ğe başlamışlar ve Nâzım karısı Zeyne-bi kucakladığı gibi pencereden aşağı fırlatmıştır.

Üçüncü kattan düşen Zeynep kadm vücudunun muhtelif yerlerinden ağır surette yaralanmış, hemen getirilen imdadı sıhhi otomobiliyle Beyoğlu Zü-kür hastahanesine kaldırılmıştır.

Azılı koca yakalanmış, dün adliyeye sevk edilerek 7 inci sorgu hâkimliğince tevkif olunmuştur.

Güzelliği Bozma Davasında Karar Verildi

Bir müddet evvel Eli adında 20 ya-şında bir genç kız, asliye dördüncü ceza mahkemesinde bir apartmanda oturu-ğu Hayriye adında diğer bir genç kız aleyhine yüzünde açtığı tırnak yarası ile güzelliğini bozduğu iddiasile bir da-va açmış, Hayriyeden yüklü bir tazmi-nat istemiştir.

Dün bu duruşma neticelenmiş, ehli vukuf raporunda Elinin güzelliği bozul-madığı hakkında yazılan karar gözönün-de tutularak, Elinin tazminat isteği reddedilmiştir.

Fakat, Hayriye darp suçundan 16 lira para cezasına ve 25 lira da avukat üc-reti ödemeğe mahkûm edilmiştir.

Ayrıca her iki genç kız birbirlerine hakaret etmek suçundan da üçer gün hapis cezasına mahkûm olmuşlar, fakat hakaret karşılıklı olduğundan mahkû-miyetleri iskat edilmiştir.

Bir Amele Kurşun Tesemmümünden Öldü

Gazi köprüsü inşaatını yapan Alman şirketinin emrindeki amele Mustafa iş-nin başında çalışırken, kurşun tesem-mümü neticesinde zehirlenmiş, Alman hastahanesine kaldırılmıştır.

Amele Mustafa dün, kaldırıldığı has-tahane kurtarılmıyarak ölmüştür. Hâdis müddeiummiliğe bildirilmiş ve cesedi muayeneye giden adliye dok-toruna hastahanece amelenin kurşun tesemmümü neticesinde olmayıp, za-türreeden öldüğü söylenmiştir. Bunun üzerine Enver Karan, Mustafanın ne suretle öldüğünün tesbiti için cesedini morga kaldırmıştır.

Diğer taraftan müddeiummü muavin-lerinden Fehmi de tahkikata başlamış bulunmaktadı.

Avrupa madenlerinde ve bu gibi iş-lerde çalışan ameleler kurşun tesem-müne karşı maskeler kullanmaktadır-lar.

Tifoya karşı

Şehrin muhtelif yerlerinde aşı istasyonları kurulacak

Geçen sene tifo hastalığının korkunç neticelerini önlemek ve yurddaşlara ti-fo aşısının ehemmiyetini anlatmak mak-sadiyle Sıhhat işleri direktörlüğü faa-liyete geçmiştir.

Okulların henüz açık bulunması dola-yısıyla bütün talebenin aşılanmasına ça-lışılmaktadır.

Diğer taraftan şehrin muhtelif yer-leri-ne aşı istasyonları kurulacaktır. Yurddaşlara burada aşı yapılacaktır.

Gene tifo hastalığının ehemmiyeti hakkında Halkevlerinde ve radyolarda konferanslar verilecektir.

Müzelerde Talebe Günü

Müzeler idaresi talebenin müzeleri gezmesi için günler tesbitine karar ver-miştir

Bu günler ilk, orta ve lise talebeleri için olacaktır.

Okullarda Yeni Bir Ders

İlk, orta ve lisede okutulan derseler arasına zehirli gazlerden korunma çare-lerinin de konması etrafında Bakanlık-ça tetkikler yapılmaktadır.

950 Seyyah Geliyor

Haziranın on sekizinci Cumartesi gü-nü Strot Ale isimli büyük transatlantik le gehrimize 950 İngiliz seyyahı gelecek tir.

Davet

Türkiye Tıp Encümeninden:

Türkiye Tıp Encümeni 25 - Mayıs - 1938 Çarşamba akşamı saat 18,30 da Etibba odasında toplanarak Profesör Dr. Abdülkadir Noyan ve Dr. Salâhat-tin Çetinsoy taraflarından: Bit otu te-semmümü ve Profesör Dr. Abdülkadir Noyan ve Dr. Rüştü Oskay tarafların-dan: Nitrobenzol tesemmümü mevzu-ları hakkında tebliğlerde bulunulacak-tır.

Muhterem meslektaşların tegrifleri rica olunur.

Elinde Oynadığı İp Boynuna Dolandı

Dün sabah saat 10 sıralarında 55 ya-şlarında Kafkasyalı Şükrü adında birisi, Sultanahmette dikili taşın etrafındaki banklardan birisine oturmuş ve elinde ki ipi can sıkıntısı ile parmaklığa bağ-layıp çözerek eğlenmeğe başlamıştır.

Fakat bir aralık fazla dolaşan ipi çö-zmeğe uğraşan Şükrünün kazara ayağı kaymış ve ip boynuna geçerek ölmüş-tür. Cesedi adliye doktoru Enver Ka-ran muayene etmiş, defnedilmesine izin vermiştir.

İngiltere ordusunda yeni kullanılmaya başlanan ve geçen hafta tercil-beleri yapılan bir top.

Yakın köylerden reportaj:

Ayasağa köyü

İstanbulun hemen yan- nıbaşında bulunan bu köyün de derdleri var

Şu meşhur Ayasağa cinayeti işlenmeden evvel: "Ayasağa köyü hangi vilâyete tâbidir," diye bir bulmaca tertip edilse idi eminim ki, İstanbul'da halleden bir kaç yüzü geçmezdi.

Taksim - Büyükdere yolu üzerinde vahşi bir ormana sapılarak gidilen Ayasağa köyü İstanbul'un güzel gezme yerleri arasında bir mevki işgal etmez. Fakat vaktile Sultan Azizin yaz günlerini geçirmek, banyo yapmak, kahve içmek için yaptırdığı meşhur köşkün önüne kadar orman içinden yürüdükten sonra kızgın güneş altında yarım saat kadar daha terlemeğe katlanarak yolunuzu bu elli hanelik köye kadar uzatırsanız orada hayli enteresan tipler görür, bazı bilgiler edinirsiniz.

Köyde ilk göze çarpan, halkın çalışkanlığıdır. Durup dinlenmeden, etrafa bakmadan çalışırlar. Bir arkadaşla kızgın sıcaklar basmadan şehir dışında şöyle bir sabah gezintisi yapmaya sözleşmiştik.

Taksim'de başlayan bu kısa yürüme Zincirli kuyuda bile nihayetlenmedi, asrı mezarlığı kadar, oradan çobanların arasına, daha sonra koruya ve en nihayet Sultan Aziz köşküne kadar uzanmış, bir köylünün:

— Buraya kadar gelmişken köyümüzdü görmeden dönmeyiniz? sözü sabah gezintimizi Ayasağa köyüne kadar uzattı.

Kavurucu güneşin altında çalışan köylüler, ne için geldiğimizi merak edip sormadan bizi köyün yegâne kahvesine götürüp kahve ve manda ile inek südünden karışık leziz yoğurttan ikram ettiler.

Köyün baştan başa gübre dolu bir düzlüğü var:

— Sıhhatte muzır değil mi? diye sordum.

— Bir ay sonra dediler gübrelerin bulunduğu yeri tamamilen ekilmiş görürsünüz. Hasat vakti de harman yerimizdir.

Çalışkan köylünün derdi çok. Fakat kendi yağları ile kavrulup başarıyorlar. Köyün bir çeşmesi varmış, bozulmuş. Şimdi kuyu suyu içiyorlar. Şiddetli sıcaklarda kuyu da kuruyor. Hamidiye suyu fabrikası Ayasağa köyünün 15 dakika uzağında olmasına rağmen henüz getirilmemiş. Şimdi köy bütçesinden Hamidiye suyunu köye kadar getirmek için tahsisat ayırıyorlar. Bu husus için altı yüz lira tamamlanmış.

Elektrik kablosu yanı başlarından geçtiği halde bu nimetten de istifade edemiyorlar.

— Şirkete istida verdik. dediler; memurlar geldi; yazıp çizdi. Fakat bir daha ses seda çıkmadı. Galiba fazla kâr edemeyeceklerini anlayınca uğramadılar.

İhtiyar bir köylü ilâve etti:

— Şirket zaten halkı düşünmüyor ki.. Şimdi hükümete geçiyor. Elbette bizi nura garkeder.

Genç bir köylü:

— Elektrik dedi yalnız ısk için istiyoruz. Köyümüzün en mühim ihtiyaçlarından biri de radyodur. Gazete geç geliyor. Radyo ile havadisleri vaktinde alırız..

Bütün bunlarla beraber köyün bir de yol derdi var.Eski yol kenarlarından alındığı için köylü yeni yolu biran evvel bitirmek için seferber haldedir.

Köy muhtarı Ali, ihtiyar meclisinin daimî azası imam İbrahim köyün kalkınması uğrunda yorulmak bilmez bir mesai sarfediyorlar.

— Köyümüz dedi kendi köyü için hiçbir şey esirgemiyor. Yoktan var ettiğimiz yol bunun en bariz bir misalidir.

Yakında suya da kavuşuyoruz. İşimiz bir elektrige kalıyor ki, onu da söylediğimiz gibi hükümetimizden bekliyeceğiz.

Dokuz çocuk babası Bilâl:

— Köyümüzde, dedi, Türkiyenin, Balkanların her yerinden gelmiş yurdtaşlar vardır. Kimi Dobricalı, kimi Erzurumlu, kimi Adanalı, kimi Kastamonulu, ama hepimiz Ayasağalıyız.

Vaktile Babîlîde seyyar kitapçılık yapmış olan dokuz çocuk babası Bilâl'in iki mühim arzusu var. Biri çocuklarının çokluğundan ikramiye,, ikincisi köye yakın bir yerde orta mektep, hiç olmazsa beş sınıflı bir mektep açılması..

— Bir oğlum dedi, Emirân orta mektebinde okuyor. Köyümüzden orta mektebe giden iki çocuk var. Yol uzak olmazsa bütün çocuklar okuyacak.

Ayasağa gençleri ona takılıyorlar:

— Bilâl diyorlar okuyup yazma bilmeden Babîlîde kitapçılık yaptı.

Gülüyor ve:

— Okumak yazmak bilmeden sadrazamlık, paşalık yapanlar da vardı ya?!

Niyazi Ahmet

Yeni modalarda erkekler için de garip modeller çıkmaya başladı. İngilterede, at yarışlarını seyretmek için erkeklerin, kıyafetlerinde kadınları taklit ettikleri görülmektedir.

Burada resimde eteği işlemeli geniş bir palto giymiş bir adam görülmüyor.

EV, KADIN, MODA

Ucuza giyinmesini bilmeli Şıklık para ile değil, zevkle olur

Birçoklarımız sık giyinmek için fazla para sarfedilmesi lâzım geldiğini zannederler.

Bazılarımız da bunun yanlış bir fikir olduğunu bilmekle beraber, çok para sarfetmeden nasıl sık giyineceklerini bilmezler.

Sık giyinmek için fazla para sarfetileceğine inanmayanlar, kendilerine neyin yakıştığını, neyin yakışmadığını bilmiyorlardır. Onlar, pahalıya aldıkları bir şeyin güzel olduğuna inanmışlardır. Meselâ, on beş liraya alınan bir iskarpini ayaklarında taşırlarken "şıklıklarım,, büyük bir unsuru temin ettiklerine emindirler.

En pahalı satan bir mağazadan alınan kumaşla en pahalı diken bir terziye diktilmiş bir robun da gayet sık olduğu kanaatinde idirler. Eldivenler, şapka ve çanta da bu tarzda alınmıştır. Bunları giyip sokağa çıktıkları zaman da kendilerini şehrin en sık kadını sayarlar.

Fakat şüphesiz çok kişi onları sık bulmaz. O zaman da, bir yolunu getirip üzerlerindeki elbisenin, iskarpın ve şapkanın fiyatlarını söylerler ve bu suretle "sık,, olduklarını kabul ettirmeye çalışırlar.

Lâkin, beyhude zahmet ediyorlar; üzerlerinde belki yüz liralık eşya vardır, fakat sık değillerdir..

Güzel ve sık giyinmenin fazla paraya bağlı olmadığını bilenler ise, ekseriya nasıl giyineceklerini kestiremezler. Daha doğrusu, onlarda da, ötekiler gibi, malın fiyatı yine bir sabit fikir halindedir. Birinciler:

— Bunu ben pahalıya aldım, şıktır! Dedikleri gibi, ikinciler de:

— Bunu ben ucuz aldım, güzel degildir! Derler..

Şüphesiz ki, ucuz alman şeyler içinde, hakikaten çok fenaları ve çirkinleri vardır, — pahalı almanlar arasında da hakikaten güzel ve şıklara bulunabileceği gibi. Fakat, nasıl pahalı mal arasında hakikaten iyi ve güzelini tefrik etmek lâzım geliyorsa, ucuz malların da güzelini ve hakikaten şık duracak olanını seçmek icap eder.

Bunun için de alacağımız şeyleri evvelden, düşünüp taşınarak kararlaştırmak lâzım:

Meselâ bir entari yaptıracağız. Seveceğimiz kumaş her cihetten iyi ve güzel olmalı. İyi olmak tarafını gözden geçirelim: Şimdi yaz; entariyi sık sık yıkamak ister. O halde, yıkanılır, ötülenir cinsten olmalı.

Sıcak havalarda giyeceğiz: Kalm olup terletmemesi, aynı zamanda, pek ince olup vücuda yapışmaması lâzım. Sokaklar, yollar tozlu; toz kapması lâzım. Güneş altında dolaşacağız: rengini atmaması lâzım..

Bu vasıflardan birçoğunu bazı kumaşlarda hep bir arada bulmak kabil değildir. Bazı bulduğumuz kumaşlar da bizim "ucuzla sık,, prensibimize uymuyor.

Fakat, hiç aklımıza gelmeyen basit kumaşlar var ki, aradığımız vasıfların hepsini kendinde toplamaktadır. Ucuz olmak vasfını da onlardan başka hiç birinde bulamazsınız:

Basma, emprime yünlül veya çiçekli keten..

Kumaşın rengini ve desenlerini de güzel intihap ettiniz mi, ucuz mal edeceğimiz şıklığımız ilk mühim kısmını tamamlamış olursunuz demektir.

Şimdi kumaşı seçip dikmek kalıyor.

Bu sade - zarif kumaşa, aynı şekilde sade - zarif bir biçim gider. Binaenaleyh, fazla terzi parası verecek değilsiniz; hattâ hiç terziye lüzum yok: Her ev kadınının bilmesi lâzım gelecektir kadar biçim ve dikiş her halde biliyorsunuzdur. Bu entariyi siz çok güzel biçip dikişebilirsiniz.

Yalnız, güzel bir model bulmak kâfi. Buradaki model, işte, aradığımız modeldir..

Elbisenizi diktiniz, bitti. Şimdi, so-

Gönül dertleri:

"Asrî,, başka, Havaî başka..

Bir genç dert yanıyordu:

"Sevdiğim bir kız var. Kendisi taşralı. Burada çalışıyor. Anası babası uzakta. Kendisiyle iyi görüşüyoruz ve arkadaşlığımız çok iyi geçiyor.

"Fakat, benimle iyi bir arkadaş olduğu gibi herkesle de öyle. Benim bütün arkadaşlarımı tanıyor. Bu tanışıklık meslek icabı değil, hayattaki tesadüfler vesilesiyle tanıştığı erkeklerle pekâlâ arkadaş olabilir. Bunlardan hangisinin kendisini daha fazla sevdiğini bilmiyorsa, hepsine karşı aynı şekilde hareket etmekte de haklıdır.

Fakat, gencin anlatmak istediği tip, asıl, "asrî,, değil, hoppa, havaîmesrep bir genç kız tipidir. Bunlarla da aile yuvası kurulamayacağını kendisinin de bilmesi lâzımdır. Bunların, tanıklıkları erkeklerle fazla alâka göstermelerine itimat edilemez. Bu alâka ekseriya sahtedir; yahut da sahte olmasa bile, muvakkattir.

Genç, "asrî,, bir kıza, yani tahsili, terbiyesi, görüş ve yaşayışı ile zamanımıza uyan bir genç kıza evlenmekten ümidini kesmemesi, çünkü böyle olmakla beraber iyi bir ev kadını olabileceklerin bulunacağına inanması tavsiye olunur.

kağa çıkmak için şapka ile ayakkabı ve eldivenle çantaya iş kaldı.

Şimdiye kadar giydiğiniz iskarpın ve şapkalar arasında bu roba gidenleri herhalde vardır. Fakat, baştan aşağı yeni olmak istiyorsanız, onların da ucuz ve şıklarını bulabiliriz:

Bunları seçerken de biraz evvel göz önünde bulundurduğlarımızı unutmayalım: Şapkanın da, iskarpınların da pratik olması lâzım; kırda, bayırda giyeceğiz. Aynı zamanda sık olmalı: Şehirde de caddede onlarla çıkacağız..

Hasır şapka bu elbiseye gidecek olan en muvafık şapkadır. Bunun rengini de elbisenin kumaşındaki en koyu renkten intihap edeceğiz. Meselâ, emprime yünlül mavi üzerine açık penbe çiçekli ise, şapkanın rengi mavi olacak; kırmızı üzerine sarı ise, şapkanızı kırmızı intihap edeceğiz.

İskarpın için hiç düşünmeye lüzum yok: İskarpınların da kumaş olması lâzım. Şapkanızı mavi ise bunlar da mavi veya biraz daha koyusu, lacivert olmalı.

Eldivenlerinizi de deri yerine, ipek olarak intihap edeceksiniz. Çantanız da kumaş olacak. Hattâ bunu siz de kendiniz evden biçip dikişebilirsiniz.

Şimdi bütün elbiseniz hazır. Bunlara gidecek çorabı da aldınız mı, giyinip sokağa çıkabilirsiniz.

Fakat sokağa çıkmadan evvel, durum bir kere masrafımız ne, bir hesap edelim:

	Lira	Kuruş
Rop	7	50
Şapka	2	50
Çanta	1	50
Eldiven	2	—
Çorap	1	50
İskarpın	6	50
	21	50

Bu yirmi, yirmi bir lira ile emin olun ki yüzlerce lira sarfederek giyilmiş, fakat üzerine yakıştırmamış bilmiyen bir kadından daha şıksınız..

Geniş Eşarplar Moda

Bu keleklerden eldiveninizin kenarına bir sıra, ortasına da bir gül işliyebilirsiniz.

Bir müddettenberi büyük eşarplar yine moda oldu. Bilhassa bu senenin yaz modalarında çok görülmektedir.

Eşarplar beyaz organdidenir ve etrafı yine aynı kumaştan, dalgalı bir parça ile çevrilmiştir. Eşarplarda kullanılacak kurdelelerde beyaz beyaz çiçek işlemeli penbe taftalar tercih olunuyor.

ALMANLARIN LAVRENSİ

Entelicens Servise Karşı Karşıya?

Büyük Britanya;

Almanyaya darbe hazırlamıştır; konsolos bu plânı tatbik etmeği Şiraz valisine teklif ediyor !.

Bugünkü tefrikada geçen bir sahne: Şiraz valisi ile Büyük Britanyanın Şiraz konsolosu Mister David O'Konnor, karşı karşıya..

Tarih 9 Teşrinisani 1915/7... Şiraz valisi, Büyük Britanya konsolos-hanesinde, bu devletin Şiraz konsolosu olan David O'Konnorun misafiridir. Çalışma odasında onunla karşı karşıyalar. David O'Konnor, nazif ve tıpti müessir görünüşlü bir şahsiyettir. Söze gayet nezaketle başlıyor:

— Ekselâns, sizi makamınızda veya devlethanenizde ziyaret edecek yerde buraya kadar zahmet etmeniz ricasında bulunmam leap etti; sizi bu suretle yorduğumdan dolayı mazur görmenizi de ayrıca ve bilhassa rica ederim. Fakat böyle yapılması lüzumdu; çünkü, şimdi başbaşa aramızda konuşmak istediğimiz mevzu, gayet mühimdir ve maalesef tecrübemle sabittir, ki şimdi İranda, içinde bir İngilizin söz söylediği her evin, her oda dört duvarının kulağı vardır!

David O'Konnor, Şiraz valisinin gözlerinin içine bakarak:

— Siz; dedi; benim plânımı biliyorsunuz. Yarın sabah harekete geçece-giz. Ve siz, ekselâns..

Büyük Britanya konsolosu, bir lâhza duruşla kelimelerine şiddet vererek, cümlesini tekmilledi:

— Plânı yerine getireceksiniz!

Şiraz valisi, yerinden kıpırdamadı; olduğu vaziyette oturarak, ağız açıp da bir şey söylemedi. Yalnız yüzünü eksitmesinden, bu işten hiç de memnun olmadığı anlaşılıyordu.

— Yarın akşam bütün memurlar, bütün zabıtlar, bütün candarmalar... İngiltere aleyhinde temayül besleyen memur, zabıt, candarma, bunların hepsi vazifelerinden çıkarılmış bulunacaklardır. Bazı hoşnutsuzluklar, belki de hareketle ifade bulan birtakım hoşnutsuzluklar olacaktır. Fakat siz, bunu bastıracağız.

İngiltere konsolosu, bir el işaretile, sözlerine gunu da kattı:

— Buradaki bütün Alman tacirlerin ve onların bütün dostlarının da, yarın akşam tevkif edilmiş bulunmaları lâzımdır.

Araya bu sefer uzun bir sükût girdi. Konsolos, validen göz ayırmadan, ne söyleyeceğini beklerken, vali de ne cevap vereceğini düşünüyordu. Yüzünde ısmıazla, söyleyeceği ilk şeyi tasarlıyordu.

Uzun bir sükûtten sonra, söylediği şu oldu:

— Demek yarın akşam, Şiraz, Britanya hâkimiyeti altına girecek!

Valinin sesi, derin bir içbirar tonuyla aksetti ve devamla:

— Bu; dedi; o demektir!

Bu mütealeya karşı, konsolos, hiç istifini bozmadı. Demindenberi olduğu gibi donuk, bir ifadeyle, gayet soğukkanlı duruşla, şu mukabelede bulundu:

— Nasıl isterseniz, öyle deyiniz. Vaziyete istediğiniz gibi isim vermekle tamamiyle serbestsiniz. İsmim ben-

ce ehemmiyeti yoktur, isim beni alâ-kadar etmez. Bununla beraber, gunu la söyleyeyim, ki..

Büyük Britanya konsolosu, Şiraz valisine gülümsedi:

— Siz; dedi; makammızda kalacak. Sınız!

Muğber vali, bir kat daha heyecanlandı; hemen ayağa kalktı, odada bir aşağı bir yukarı doladı. O böyle dolarken, konsolos, bakışlarıyla kendisini takip ediyordu. Vali, birdenbire döndü, sağ elini belindeki sokulu hançere koyarak, konsolosa yaklaştı. Sol eliyle, koltuğun arka kısm kenarına tutundu. Yüzü, kızarmıştı. Bir müddet böyle dalgın durdu.

Büyük Britanyanın Şiraz konsolosu David O'Konnor, bu sırada yazıhanesi kenarına ilmiş, sol elini pantolonunun cebine sokmuş vaziyetteydi. Sağ elinde kalemini tutup, sağ ayağıyla koltuğun alt kısm kenarına basmıştı. Tirşe işlemelerle süslü tatlı sarı renkte ipek abajurdan dağılan aydımlık donukluğunda, valiye gayet yakın olarak, karşı karşıya; konsolos sakın, vali heyecanlı olmak üzere..

Sağ elini hançerine koyan vali, konsolosa bir şey mi yapacaktı? Hayır; böyle bir şey aklından geçirmiyordu. Rastgele eli oraya gitmiş, oraya yerleşmişti!

Fakat bir şey söyleyecekti, değil mi? Orası öyle!

Şimdi söyleyeceği ne?

Şu:

— Lâkin, sizden emir alacağım. Sizden emir almak şartile yerimi muhafaza etmek! Fakat ben, Tahrandaki Şaha sadık kalacağımı yemin ettim. Bu, nasıl olur? Düşünsenize bir kere vaziyeti! Hem Şaha sadakat yemini et, hem de.. Vaziyetin nezaketini anlıyorsunuz tabii!

Buğhrdeki konsolos Sör Persi Koks gibi Şirazdaki konsolos Mister David O'Konnor da, ikna kabiliyetini haizdi. (Arkası var)

Serbest güreş şampiyonluğu

İstanbul mintakası

birincileri seçildi

Gelecek hafta Ankara'da yapılacak olan Türkiye serbest güreş birinciliği müsabakalarına pazar günü Süleymaniye klübü salonunda başlamıştı, bu karşılaşmaların sonucuları evelki akşam yine aynı klüpte yapıldı. Aşağıda neticeler şunlardır:

3 ÜNCÜ DEVRE

61 kilo: Halil Güneş, Mehmet Kasımpaşaya 5 dakika 25 saniyede tuşla galip.

61 kilo: Alihan Güneş, Hâşim Beşiktaş'a hasmı gelmediğinden hükmen galip.

66 kilo: Hüseyin Doğanspor, İbrahim Doğanspora hükmen galip.

66 Kilo: İsmail Kasımpaşa, Yahya Güneşe hasmının kilosunu fazla olduğundan hükmen galip.

72 kilo: Faik Galatasaray Mehmet Güneşe 9 dakika 5 saniyede tuşla galip.

72 kilo: İzzet Kasımpaşa, Halil Beykoza 10 dakika 45 saniyede tuşla galip.

79 kilo: Hasan Koç Güneş, hasımları gelmediğinden hükmen galip.

87 kilo: Şevki Beşiktaş, Şevket Galatasaray'a 5 dakikada tuşla galip.

Ağır siklet: Samsunlu Ahmet Beşiktaş, Güneşten Himmete 9 dakikada tuşla galip.

DÖRDÜNCÜ DEVRE

56 kilo: Mehmet Beykoz, Mehmet Güneşe 15 dakikada hükmen galip.

61 kiloda: Halil Güneş, Süleyman Doğanspora 3 dakika 25 saniyede tuşla galip.

72 kilo Faik Galatasaray, İzzet Kasımpaşaya hükmen galip.

BEŞİNCİ DEVRE

61 kilo: Halil Güneş, Alihan Güneşe hükmen galip.

72 kilo: Faik Galatasaray, Halil Beykoza 5 dakika 30 saniyede tuşla galip.

61 kilo Mehmet Kasımpaşa, Alihan Güneşe hükmen galip.

DERECELER

56 KİLO:

Birinci: Ahmet Yener Kasımpaşa. İkinci Mehmet Merd Beykoz.

Üçüncü: Mehmet Çelik Güneş.

61 KİLO

Birinci: Halil Yüren Güneş. İkinci Mehmet Oktav Kasımpaşa.

Üçüncü: Alihan Güneş.

66 KİLO:

Birinci Hüseyin Karaca Doğanspor. İkinci: İsmail Şen Kasımpaşa.

Üçüncü: Mahmut Yaratsal Beşiktaş

72 KİLO:

Birinci: Faik Göker Galatasaray. İkinci: İzzet Kılınç Kasımpaşa.

Üçüncü: Halil Öztekin Beykoz.

79 KİLO:

Birinci: Hasan Koç Güneş.

YARI AGIR:

Birinci: Şevki Akkalı Beşiktaş. İkinci: Adil Oğuz Güneş.

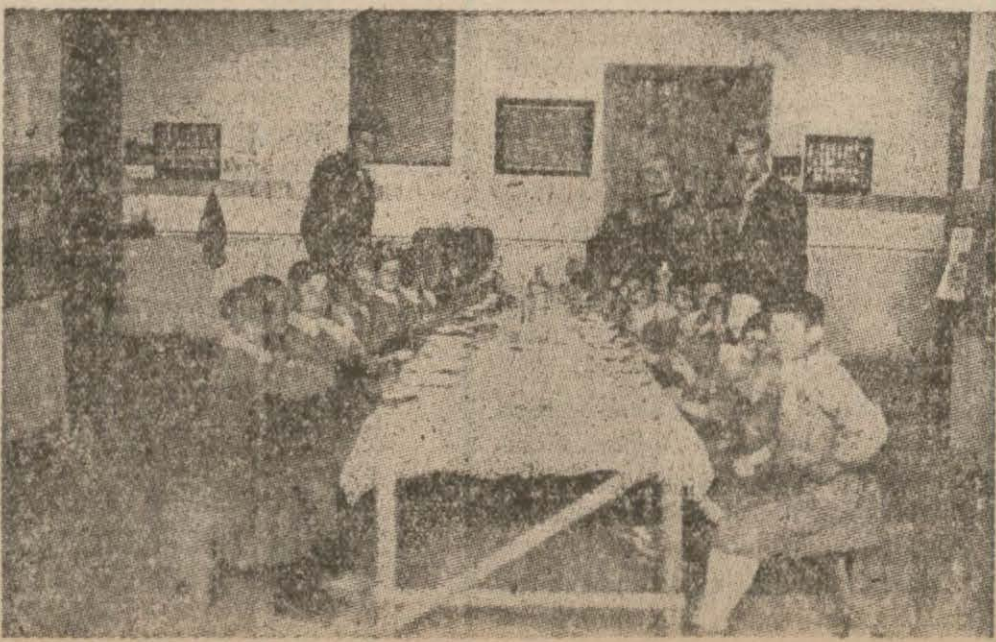
Üçüncü: Şevket Yıldız Galatasaray.

AGIR SIKLET:

Birinci: Samsunlu Ahmet Beşiktaş İkinci: Himmet Oktem Güneş.

Birinci ve ikinci olan pehlivanlar gelecek haftaki şehirler arası güreşlerine hazırlık idmanlarını çarşamba, perşembe, cumartesi, pazartesi ve salı günleri saat 18 den itibaren Süleymaniye klübünde yapacaklardır.

Memlekette resimler:

Erzincanda bir ilkokulda sevindirilen yavrular..

MEMLEKET HABERLERİ

Erzincanda hırsızlık vakaları çoğaldı

Polis devriyelerini hemen çoğaltmak, yeni bekçi almak lâzım

Erzincan, (Hususi) — Son zamanlarda şehirde bazı hırsızlık vakaları tesadüf edilmektedir.

Yirmi gün kadar evvel Gazipaşa tedesinde kantariye üzerine iş yapmakta olan Ahmet kolatın mağazasına bir gece hırsız girerek kasasını kırmış ise de kasa içinde acemi olduğundan bir şey aşırılamamış yalnız masanın içgözünde bulunan üçyüz lira kadar bozuk parayı alarak savuşmuştur. Bu iş için polis tahkikat yaparak hırsız ararken vakadan bir kaç gün sonra bu dükkânın yarındaki Acepşirlere ait mağazaya girmek isteyen hırsız gece bacası ve damlarda dolatırını görenlerin bağırması üzerine bekçiler yetişmiş ve hırsız kaçmıştır. Yine bu vakadan bir hafta on gün sonra bu civarla bir iş yapamıyacağını anlayan usta hırsız polisleri şaşırtmak maksadile faaliyetini başka bir semtte göstermeye çalışarak Taşmağaza denilen ve toptancılıkla işgal eden Oğuzluların mağazasına gece girmiş buradan da beşyüz kuruş kadar bozuk bir para alıp kaçmıştır.

Mesele burada olmadığı şüphesiz. Çünkü bu gibi hırsızlık vakalarına her yerde tesadüf edilebilir. Yalnız Erzincanda şimdiye kadar pek az görülen hırsızlık vakalarının birdenbire sıklaşması çok şayanı dikkattir.

Zabıta bu hususta çalışmaktadır. Fakat bekçilerin azlığı ve halen mevcut bekçilere verilen ücretin kâfi gelmemesi, istifaya mecbur olmaları yerlerine bekçi bulunamaması ve bulunsan bile yeni alınan bekçiler muhitini tanıyıp vazifeyi kavrayıncaya kadar hırsızların bu hallerden istifade etmesi gibi mahzurları meydana getirmiştir. Polis kadrosunun azlığı da bu hususta iyi bir sebep teşkil etmektedir, şöyleki: otuz altı mahalle sayılan ve şimdi dokuz büyük mahalleye indirilen şehirde evvelce dört kol devriye çıkarken şimdi koca bir şehirde tek bir polis devriyesi gezmektedir. Bunun için günden güne kalabalıklaşan ve yurdun her tarafından demir yollarında çalışmak maksadile Erzincana toplanan halkın kesafetine göre polis devriyesinin hiç olmazsa iki üç koldan çıkması ve açık olan bekçi yerlerinin doldurulması memlekette şimdiye kadar yok denebilecek bir vaziyette bulunan hırsızlık vakalarını önlemiş olacaktır.

Bilhassa bekçi adedinin çoğaltılması lâzımdır.

Bir Karı Koca Fıratta Boğuldu

Erzincan, (Hususi) — Kemah civarında bir köyde bulunan sürveyanlardan Bahaddin isminde birisi karısıyla bir köprüden geçerlerken coşkun Fıratın gözlerini karartması neticesi her ikisi de suya düşmüş cesetleri bulunmadığı emniyet direktörlüğüne gelen rapordan anlaşılmıştır.

Bir hafta evvel Mırsı köyünden Hanakudur ismindeki bir yere gitmekte olan Mustafa oğlu Şerif fırattan geçerken suya düşmüş ve boğulmuş bunun da cesedi bulunamamıştır. Otuz yaşlarında olan bu zavallının suyunun bozuk olduğu söylenilmektedir.

Gelin Almaya Giderken

Şehre onbeş kilometre mesafede bulunan Molla köyünden gelin almağa giden muhacir Nuri ve Hilmi adındaki şahıslarla bu köyün kahvecisi Musa arasında çıkan bir kavganın neticesinde Nuri'nin attığı tabancadan Musanın on beş yaşlarındaki çocuğu ağırca ve Mollaköyünde oturmakta olan maliye memurluğundan mahreç Kemahlı Akah isminde bir zat ta ayağından yaralanmıştır. carih yakalanmıştır. Alışılmamış malfumata göre carih Nuri bun-

dan bir müddet evvel kahveci Musanın Akrabalarından birisini Mitini köyünde öldürmüş ve bu yüzden onbeş seneye mahkûm olarak yedi buçuk sene yatmış aftan istifade ederek çıkmıştır. Mollaköyündeki bu kavganın bir intikam hissiyle olduğu da akla gelmektedir. Müddeiumumilik tahkikata başlamıştır.

Erzincanda Umumi Hapishane

Memlekette umumî bir hapishane yapılması düşünülmektedir.

Müddeiumumi tarafından mesele adliye vekâletine yazılmıştır.

Gösterilen lüzumun pek yerinde olduğu ve bu hususta da dördüncü umumî müfettiş general Abdullah Alpdoğanın vaad ve teşebbüsünde bulunduğu söylenmektedir.

Şimdi binanın biran evvel yapılması için tahsisat bekleniyor.

Tarihî Bir Küpe Bulundu

Tarsus, 21 (Hususi) — Tarsus Gözlüküde yapılan kazıda milattan 2300 - 2500 yıl önceki zamana ait örneklerden iki çift altın küpe bulunmuştur. Küpelerin zamanı Trova ve Egeumta zamanına aittir. O vakitler bu şekilde küpeler takarlardı.

Memlekette kısa haberler:

- * Diyarbakır - Bitlis yolunda bir kamyon devrilmiş dokuz yolcu ölmüş, altı yolcu ölüm derecesinde yaralanmıştır. İki yolcunun ölümleri, dirisi bulunamamıştır.
- * Bitlisin Tattan kazasında bir adam karısını kıskançlık yüzünden balta ile parçalamıştır.
- * On gün yağın yağmur mahsulâta yüzde 25 zarar vermiştir.
- * İnegölde Osman isminde biri kestiği ağacın altında kalarak ölmüştür.
- * Sivasın Karyealanı köyünde sayımdan kaçırılan elli koyun kurtlar tarafından parçalanmıştır.

Poliste:

Denizde Bir Kişi Daha Boğuluyordu

Bakırköyde Osmanîye köyünde oturan Abdullah dün öğle üzeri yıkanmak üzere denize girmiş, yüzmeye bilmediğinden suya batıp çıkmaya başlamıştır.

Etrafta yüzenler Abdullahı görerek yanına koşmuşlar, muhakkak bir ölümden kurtarmışlardır.

SICAKTAN FENALIK GELDİ — Kalyoncuda 70 numaralı evde oturan 70 yaşında Olompiya isminde bir kadın dün sokakta giderken üzeri ne fenalık gelmiş, düşmüş, başından yaralanmıştır.

Mühendislik İmtihanı Bugün

Nafia fen mektebinden mezun olup mühendis ünvanını kazanmak isteyenler için 3074 numaralı kanun mucibince bugün ve yarın Nafia okulunda imtihan yapılacaktır. İmtihana iştirak edecek Nafia memurları arasında imtihanı kazanacaklar; açılacak bir kursa devam edecekler ve bu kurs nihayetinde de yapılacak imtihanda muvaffak olanlar diploma alacaklardır.

Bakırköy İcra Dairesinden:

Mahcuz olup satışına karar verilen bir inek ve bir düve ve 20 sağmalı koyunun 3 - 6 - 938 cuma günü saat 12 den 14 de kadar Yeşilköyde istasyon caddesinde satılacağından talip olanların tarih ve yem ve saati mezkûrda mahallinde bulunacak memuruna müracaatları ilân olunur. (V. P. 2456)

Her Gün Bir Hikâye

Hakikî macera hikâyeleri: 3

"Perili Ev,"

Nefti söğüt ağaçlarıyla kuşatılmış köyün az ile. risinde kalmış olan küçük ve oldukça harap ev, yıllardır boş duruyordu.

Çocukluğuma i-sabet eden zamanlarda da, orası boştu. Köyde herkes, o evi, esraren-giz bir yer te-lâkki etmiş ve içe-risinde oturmak şöyle dursun, ya-nma bile yaklaş-

maktan daima ürkmüştü. Âdeta peri-li bir evdi orası... Perili ev var mı? Tuhaf bir rivayet iste... Köyün çocuk-larına varıncaya kadar, herkesin o ev karşısında duyduğu his, korku ile ka-rışık bir çegingenlikti.

Ben, o köyde oturmuyordum. Fakat, yaz tatillerimiz esnasında ekseriyetle oraya giderdik. Nefti söğüt ağaçları ve köyün kenarından mırıl mırıl aka-rak geçen dere pek hoşuma giderdi.

Ekseriya kız kardeşimle birlikte o-raya gider ve ailemizin eski tanıdık-larından bir kadının evinde kalırdık.

Bahsettiğim ev, umumiyetle, "Pe-rili ev," yahut "Tekinsiz ev," adını ta-şıyordu.

Bu "perili ev," in tekinsizliği nere-den geliyordu? Kimse, etrafıle anlata-mıyordu.

Yalnız, orada, senenin muayyen zamanlarında ihtiyar bir kadının otu-rduğu söyleniyordu. O kadını kimse ta-nımadığı için, herkes, kendi hayaline göre tarif ediyordu.

Ben, pek genç olmaliğma rağmen, günün birinde o eve girmek arzusunu duydum. Yalnız ben değil, kız kardeşim de, aynı istekle yanıyordu. Yetiş-tirilmiş tarımın başkaldıran olac-ak, "Tekinsizliğe," "Perili evlere," kulak asmayan cinstendik. O gibi ma-sallar, bize viz geliyordu..

Misafir kaldığımız akrabamıza sor-duk:

— "Perili ev,, hakkında ne düşünü-yorsun nine? Dedik. Doğru mu bu?

Nine de inanmıyordu:

— Sağma, dedi.

Bu suretle, perili evi ziyaret etmek için onun da iznini almış olduğumuz için bir gece, herkesin uyuduğu sıra-da, kız kardeşimle birlikte "Perili ev,, e doğru yürümeğe başladık.

Beş on dakika sonra eve vardığımız zaman, önce bahçe kapısının dışımda durduk. Güzel bir ay ışığı vardı. Bah-çe kapısının paslı bir reze üzerinde durduğu görülmüyordu. O kadar ki aç-tığımız zaman gıcırdadı. Hafif bir rüzgâr esiyor, yapraklar hışırdıyordu.

Bundan başka, ortalıkta tam bir ses-Esrarengiz evin bahçesine girdiği-sizlik hüküm sürüyordu.

Esrarengiz evin bahçesine girdiği-miz vakit, kız kardeşim sordu:

— Şimdi ne yapacağız?

— Bilmem, dedim. Ne yapalım?

— Eve girelim!

— Pekâlâ. Sen gir, ben arkandan geliyorum.

— Hayır. Evvelâ sen gir!

Nihayet, evin kapısına doğru birlik-te ilerledik. Büyük bir ihtiyatla yürü-yorduk. Kız kardeşim de benim gibi, şimdi bir asabiyet içindeydi. Etrafta ufak bir gürültü olsa, heyecanla bakı-yor, duruyor, dinliyor, ondan sonra i-lerliyorduk.

Kapı önüne gelmeden az önce, yana sap-tık.. Evin yan penceresinden içeri-ye bakmak istemiştik.

Bir iki adım yürümüş, yürümemiştik ki, kız kardeşim apansız durdu.

— Bak, dedi. Evin içerisindeki işi-ği görüyor musun? İçerde birisi var!..

Birkaç dakika öylece kaldık. Sonra cesaretimizi toplayarak pencereye biraz daha yaklaştık.

Kardeşim şimdi, tamamen şaşırmış bir halde:

— Acaba bir sihirbaz mı? diyordu.

— Budalalığı bırak, dedim. Sihir-bazlar ışığı ne yapacak?

Biraz daha sokulduk.

Boş odanın bir köşesinde, ihtiyar bir kadın görülmüyordu. Parça parça elbiseler içerisinde görünen bu kadın, bir ocağın yanı başına oturmuş, ken-di kendine bir şeyler mırıldanıyordu.. Çirkin bir kadındı. Yüzü bumburuşuk-tu.

— Galiba hasta, dedim.

Kız kardeşim:

— Sanki ölecek, cevabını verdi.

Bir lâhza birbirimizin yüzüne bak-tık. Sanki ne yapacağımızı kararlaşt-ırmak istiyorduk.

Kız kardeşim bundan sonra:

— Belki de yardıma ihtiyacı vardır, dedi.

— Evet, dedim. Bakalım kapı açık mı?

Biz kapıya yaklaşırken, yüreğimizi hoplatan bir ses işittik. Önce bu ses, bir iniltiye benziyordu. Sonra can ge-kişen bir adamın çırpınmalarını andır-dı. Âdeta yeri tirmalıyorlardı. Fakat biraz daha dinlediğimiz zaman, bu se-sin ve bu trmalamaların insan sesine benzemediğini gördük. Bu sesler, âde-ta trnaklarıyla yeri kazıyan ve ulu-yan bir köpeğin sesine benzemeğe başlamıştı.

Bu esnada ikimiz de olduğumuz yer-de geriye sıçradık. Zira, az önce bak-tığımız pencereden bir şey hızla fırla-yarak, çayırın üzerine atlanmış ve iler-lere doğru dörtünâla sıvışmıştı.

Bu sıçrayan şey, kurşunî renkte bir köpekti!

Kardeşimin kolundan tutarak:

— Derhal içeri girelim, dedim. Zi-ra, bu köpek zavallı kadına saldırdı galiba!.. Zavallı kim bilir, şimdi ne haldedir?

İngilizceden çeviren:

HİKMET M.

Günün Akisleri

BİR YANLIŞ TELAKKİNİN TAVİZİ

BU SÜTUNDA yazdıklarımı, kısmen şaka yerine alanlar bulunduğ gibi, yüzde yüz ciddi te-lâkki etmeğe imkân verecek bir göz-le okuyanlar da varmış. Nurullah A-taç dostum, hayatın ve fikirlerin her veçhesini, tam hakkını verecek mü-talea etmek kabiliyetinde olan bir arkadaşımıdır. Geçenlerde onun, muharrirlere dair bir yazısından bir cümle alarak bu sütunlara geçirmiş ve altına da kendiliğinden birkaç satır eklemiştik.

Nurullah Atacın cümlesi şöyleydi: "Ben, tekrardan kaçmanları sevmem".

Ben de diyordum ki: "Nurullah Ataç dostumuz, bu düşüncesine, gazete sahipleriyle okuyucularını da inandırsa, işimiz hayli kolaylaşacak. Birkaç yıl evvel yazdığımız yazıları

KARADA HAVADA DENİZDE ASKERLİK

Harplerde köpeklerin rolü

Hangi cins köpeklerden ne gibi yerlerde istifade edilebilir?

Teknik, sevkülceys, harbi âletleri, motor ve tayyare gibi, milletlerin askerlik işleriyle meşgul olan mütehas-sısları, köpeğin müstakbel harplerde oynayacağı rol üzerinde de büyük e-hemmiyetle duruyor.

Bahis mevzuu olan köpekler, sıklık ve moda için büyük şehirlerin geniş caddelerinde, bahçelerde, zengin ba-yanların yanında görülenler değildir. Harplerde orduların emrinde vazife ala-cak kuvvetli ve büyük köpeklerden bahs olunuyor.

Umumi Harpte köpeğe pek büyük vazifeler verildiği halde Almanlarla Fransızlar arasındaki garp cephesin-de 1000 köpek kullanılmıştır. Bu hay-vanlar içinde bazıları büyük kahra-manlıklar göstermiştir. Fakat kahra-manlıkları kaydeden bir kitap henüz yazılmış değildir.

Almanlarla Fransızlar harp ederken cephede vazife alan köpekler arasın-da büyük bir kardeşlik rabtası oldu-ğu görülmüştür.

Köpek cinsleri arasında en çok işe

Ve kapıya abandım.

Kolaylıkla açıldı.

Şimdi ikimiz de korkmuyorduk. Yalnız ihtiyar kadını düşünüyör, onu, uğradığı herhangi felâketten kurtar-mağı istiyorduk.

Sokak kapısından sonra, oda kapısı-nı da açarak içeri girdik. Fakat içe-r. de gördüğümüz manzara bizi dehşet içinde bıraktı. Az evvel, dışardan gör-düğümüz ışık şimdi sönmüştü. Ancak, ay ışığının soluk ziyası vuruyordu.

Kadının bulunduğu köşeye doğru koş-tuk. Fakat az evvel orada lime li-me elbiseler içinde gördüğümüz insa-nan eser yoktu. Onun yerine küçük küme halinde birtakım kumaş parça-ları görülmüyordu.

Kardeşim korku içinde haykırdı:

— İhtiyar kadın, bir köpeğe dönüp kayboldu!.. Kaçalım!.. Burası uğur-suz bir yer!..

Ve bu çığlığı müteakip beni yapıyal-nız bırakarak dışarıya koştu.

Arkasından da ben çıktım.

Başımızdan geçen bu vakanın hikâ-yesi hâlâ köylünün dilinde dolaşır.

Fakat o zamandanberi daima düşün-üyorum: Acaba o gece, o acıip evde gerçekten bir acuze görmüş mü idik... Yoksa, gördüğümüz şey; garip ışıkla-rın birbirine karışması içerisinde ken-di hayal ve kuruntumuzun bir aksin-den ibaret miydi!?

İngilizceden çeviren:

HİKMET M.

yarıyanı, yabani iken terbiyeleştirilen dağ köpekleridir. Bunlar ötekilere na-zaran daha mukavim, cesur, kurnaz ve tetiktir.

Pirene dağlarında yetişen köpekler bi-rinci derecede hizmetler görmüştür. Bunlarla rekabete girecek olanlar yalnız Almanların göben köpekleridir.

Mütehasıslar, hali hazırda, bir harp vukubulacak olursa hangi köpek cins-le-rinin daha fazla işe yarıyacağı üze-rinde münakaşa yapıyorlar. Bunlara göre, köpeğin göreceği hizmet, verilecek vazifenin dikkatle intihap ve ta-yinine bağlıdır. Köpeklerden bazıları nöbetçilikte, bazıları irtibat hizmetle-rinde, diğer bazıları da gözçülükte muvaffak olmaktadır.

Köpek cinsleri hakkında tetkikler yapan doktor Baraya göre, harplerde her türlü işlerde vazife görebilecek olanlar bir kaç cinsten karıştırılmış melez köpeklerdir.

İleri siperlerde irtibat vazifelerinde kullanılacak köpekler hissi kablulvuku sahibi, çevik, dikkatli ve temkinli ol-malıdır. Nöbetçilik eden köpekler, göz-leri tecrübeli, uzağı gören, kulakları en küçük bir hareketi bile işiten cins-ten intihap edilmelidir.

Yaralıları arayıp bulan ve icabında hastaların yardımına koşan köpekler ise, arayıp bulma kabiliyetinde olanlar-dan seçilmelidir. Avcılık hassaları meş-hur senberran cinsi köpekleri bu va-zifeyi mükemmelen yapabilir. Kış gün-leri kızaklara koşularak nakil işlerin-de kullanılanlar meşhur Pirene, Alp, dağları cinsleriyle Şimal köpeklerinden

seçiliyor. Umumi Harpte bu cins kö-pekler General Guronun ordusunda kullanılarak istifadeler edilmiştir. Bun-ların gördüğü hizmetlerin mükâfatı o-larak namlarına Fransanın Barlödük mevkiinde bir âbide bile dikilmiştir.

İşte bu suretle istikbal harplerinde kimya laboratuvarlarıyla, fabrikaların ortaya koyacağı binlerle emrivakiler yanında köpek cinsinin de büyük faa-liyet göstereceği zann olunuyor.

Maks Bir Çocuğunun sihhati üzerine and içti

Boksör Maks Bir yavrusuna hayat verdiği gibi, iki kere de, bir litre kadar kanını ver-miştir...

Küçük Maks beş aylıktır ve zattür-reeye tutulmuştur. Doktorlar, çocuğun kana ihtiyacı olduğunu söylüyorlar ve kendisine kan verilmesi lüzumu-nu gösteriyorlar. Bunun üzerine, Maks Bir, çocuğuna kendi kanının verilmesini istiyor.

Maks Bir, yavrusunun kurtulması için çok çalışmaktadır. Hattâ, adak adar gibi bir vaatta bile bulunmuş-tur:

— Çocuğum iyi olursa, Maks Şme-ling ile Coe Luiz arasındaki maçın galibi ile çarpışacağım, diyor.

şürmüş daha doğrusu, tahmininde yalancı çıkarmış olacaktım... "Anla-mamazlıktan geldim" diyemedim. Bu da, kapıldığım cür'etin beni sev-kettiği meydanlarda, işlediğim tür-lü kusurları "ayıb" ın hududunu da aşan bir mesuliyetsizlik derecelerine vardırıdığını açıktan açığa gös-termek olacaktı.

Sadece, hocasının önünde haklı haksız, bütün azarlayışları dinle-mekten fazilet uman bir talebe te-mizliğiyle:

— Sen söyle, ben yeniden yaza-yım, dedim.

SÖYLƏDİ:

— Benim "tekrar" dan kastetti-ğim şudur: İnsanda bazı fikirler vardır ki, bir defada söylenemez. Mütteaddit diğer vesilelerle o fikir tekrar edilir. Hattâ, bir müminin Fatiheyi tekrar etmesi gibi edilir... Bundan başka, ben, edebiyatı, inan-madığım şeyleri yazmak şeklinde anlamıyorum. Bence edebiyat, bir muharririn inandığı şeyleri yazma-stıle olur. İnandığı şeyleri ise, in-

san, yetmiş defa da, yedi yüz yetmiş defa da yazabilir...

SAYIN üstadıma, bu sözlerinden sonra, ancak "Allah ömürler versin" demekle iktifa ederek edebimle çe-killip gittim.

KIVIRCIK KADIN

"SON PASTA" da İsmet Hulusi: "Kadın da koyun gibidir. Kıvırcığı hoşa gider" diyor.

İyi, güzel diyor ama, "altı aylık permenan" olmamak şartıyla...

BİR SİRK CAMBAZININ HAYALI

DÜNKÜ GAZETEMİZDE okumuş-sunuzdur. Abdullah isimli bir sirk cambazı Filistin tahtına geçmek isteyormuş.

Bu adam cambazlığına güveniyor galiba... Günün birinde düşecek olu-rsa, sirk cambazlığının verdiği cerbe-ze ile tekrar sıçrayarak kolaylıkla yerine geçebileceğini sanıyor:

HİKMET MÜNİR

Türk adliyesi

(Üst tarafı 1 incide)

tün dairelere ve mahkemelere şamil bir mahiyette olduğu için selâhı esaslı ve devamlı telâkki etmekteyim. Nitekim yalnız mahkemeler nazari itibare alınacak olursa her sene mahkemelere gelen iş yekûnunun iki yıl içinde 927.141 den 593.538 e çıkmasına rağmen seneden seneye devredilen iş yekûnlarında iki yıl evvelkine nazaran 150 bin kadar azlık vardır ki bu azlık münhasıran her sene mahkemelerimiz tarafından intaç edilen iş yekûnunun 500 binden 563 bine çıkmış olmasına borçluyuz.

Mahkemelerde görülen bu selâh-ı ta sulh cezalarının hissesi yoktur. Bilâkis orada vaziyet biraz daha ağırlaşmıştır. Çünkü bu mahkemeler 935 senesine 50 bin, 936 senesine 59 bin, 937 senesine 62 bin, 938 senesine de 56 bin iş devretmiştir. Halbuki bu mahkemelere gelen yeni işler miktarında 20 bin kadar noksanlık bulunması eldeki işlerin büyük bir kısmının süratle çıkarılması ve vaziyetlerinin selâh bulmasına imkân bırakıyordu.

Ağır cezalarla ticaret mahkemelerinde selâh çok az mahsustur. Sulh hukuklardaki selâh şayanı kayıttır. Asliye ceza ve asliye hukuk mahkemeleri 937 yılı içinde hepimizi memnun edecek bir ilerleme kaydetmişlerdir.

Asliye cezalar 935 de 60 bin, 936 da 70 bin, 937 de 77 bin, asliye hukuklar ise 935 de 100 bin, 936 da 102 bin, 937 de 139 bin iş çıkarmışa muvaffak olmuşlardır.

İcra daireleri iki sene evveline kadar seneden seneye 984 bin iş devredirken 937 senesinden 938 senesine 254.477 iş devretmiştir ki bittabi bu büyük bir selâh eseridir.

Ancak hemen söylemeliyim ki bu selâhın tam yarısını para cezalarının tahsilini icra dairelerinden alarak maliyeye devreden 3038 numaralı kanuna borçluyuz. Böyle olmakla beraber selâh kuvvetlidir ve icra dairelerinin yavaş yavaş işlerin kumandasından bıkararak işlere kumanda eden bir vaziyete geçmekte olduklarını vazih olarak göstermektedir.

Buraya kadar söylemiş olduğum rakamlar Türk adliyesinin her sahada her gün biraz daha çok biraz daha çabuk iş çıkarmak hususundaki gayretini ve bu husustaki kudret ve kabiliyetini vazihan gösteren rakamlardır.

Adliyede çok ve çabuk iş çıkarmak kadar ve hattâ ondan daha fazla önemli olan, çıkan işlerin ilme ve kanuna uygun olması şartıdır. Onun için şayet tuttuğumuz yolda elde etmeğe başladığımız bu çabukluk ve çabukluk çıkan işlerin ilme ve kanuna uygunluk bakımından yapılmakta olan fedakârlıklarla elde ediliyorsa bu çabukluk ve çabukluğun herhangi bir kıymeti olmak şöyle dursun, bilâkis bir an evvel vazgeçilmesi lâzımgelen bir beliyelâkki edilmeli icabeder.

Acaba bu bakımdan cumhuriyet adliyesi ne vaziyettedir?

Hemen haber vermeliyim ki cumhuriyet adliyesi kararlarının ilim ve kanuna uygunluk noktasındaki fütuhatı çabukluk ve çabukluk sahasındaki müsbet adımlarından çok daha büyük ve çok daha kıymetlidir. Hâkimler kanununun ilk tatbik senesi olan 934 yılından bugüne kadar mahkemelerimizden sadır olan kararların temyiz mahkemesince tasdik nisbetleri her yıl geçen bir yıla nazaran devamlı bir yükselme kaydetmiş ve 935 senesinde yüzde 53 olan vasatî tasdik nisbeti 936 da 58 e, 937 de de 61 e vasil olmuştur. Yalnız hukuk mahkemeleri nazari itibare alındığı zaman vasatî tasdik nisbetinin 71 i tecavüz etmekte olduğu görülür ki bu da hâkim sınıflarındaki ehliyet ve bilgi farkından değil, sadece memleketimizde hukuki mevzuatın ve içtihatların istikrar bulmuş olmasından ve ceza mevzu-

atın da sık sık değiştirilmesinden ileri gelmektedir.

Adliye Vekâletinin işlerdeki çabukluk ve çabukluk ve kararlardaki ilme ve kanuna uygunluk sahalarmdaki fütuhatın büyük kısmını hâkimler kanununun anaprensiplerine ve kıymetli hâkimler cemaatine borçlu olduğu kanaatindeyim.

TEMYİZ MAHKEMESİ

Diğer mahkemelerde görülen bu selâh temyiz mahkememizdeki kendini daha çok hissettirmiş bir vaziyettedir.

Temyiz daireleri ötedenberi seneden seneye 20 binden fazla iş devredirdi. Bu devredilen iş yekûnu 937 senesi başından yirmi bine, 938 senesi başında 17 bine, 938 senesi mayısında 14 bine indi. Bu devredilen işler içinde hukuk dairelerine ait olan senelerden beri normale yakın olan 5 bin küsurdur ki bu rakam bugün de o kadardır.

İki senelik mesaf neticesinde biriken işler bakımından ceza dairelerinin vaziyeti de normale yaklaşmaktadır. Ceza daireleri 937 senesinde 14.440 iş devretmiştir. 938 e bu daireler ancak 9.991 iş devir verdiler. İçinde bulunduğumuz mayısın birinci günü bu rakam 8.374 e düştü.

1 Mayıs 938 günü temyiz mahkemesi teşkilâtlarına ayrı ayrı göz atıldığı zaman görülür ki ceza ve hukuk umumî heyetlerinde bekleyen iş miktarı iki aylık varide yekûnunu tecavüz etmemektedir.

Üçüncü hukuk, ikinci ceza, icra ve iflâs, dördüncü hukuk işlerini gündünlük görür bir hale gelmişlerdir.

Birinci ceza, ticaret, birinci hukuk, ikinci hukuk, üçüncü ceza dairelerinin gündünlük iş görür bir hale gelmesi artık bazıları için birkaç hafta, bazıları için de birkaç ay meselesi olmuştur.

Yalnız dördüncü ceza dairesi her sene 20 bine yakın iş çıkarmasına ve yıldan yıla devredilen iş yekûnunun her sene bin kadar azaltılmasına rağmen elyevm bu dairenin elinde de 4000 binden fazla iş mevcuttur. Bu dairenin de diğer daireler arasında karşılaştırmalı temenni ederim.

Arzettiğim gibi temyiz hukuk daireleri normal denebilecek bir vaziyet içindedir. Dördüncü cezadan maada ceza daireleri de hukuk dairelerinin vaziyetine çok yaklaşmıştır. Temyiz mahkemesinde yıllardan beri beklediğimiz iyi vaziyete bu kadar yaklaşabilmek için sarfedilen gayretlerde birinci reislüğün, cumhuriyet baş müddetumullüğünün ve alelümum temyiz dairelerinin sebke-den mesallerini huzurunuzda tebarrüz ettirmeyi vazife bilirim.

İCRA

İcranın hukuk kısmında son sene rakamlarının kaydettiği selâha rağmen yapılacak pek çok işlerimiz bulunduğu da aşîkârdır. Esasen bu iş için geçen sene sizlere vaadettiğim gibi yabancı bir mütehasşıs cebbettik. Bu zat büyük ve küçük muhtelif icra dairelerini tetkik ettikten sonra hasıl ettiği kanaati ve gördüğü kusur ve noksanların islahı için yazacağı raporu bu ayın sonunda göndereceğini vaadederek memleketimizden ayrıldı. Bu mütehasşısıla vaki olan şifahî temaslarmızda icra ve iflâs kanunumuzun 50 - 60 kadar maddesini tadil etmek tavsiyesinde bulunacağını ve Türk adliyesinin bu müşkülü yenebilecek bir kuvvet ve kurette bulunduğunu ifade etti.

CEZA EVLERİ

Ceza icrasına gelince: Vekâletimiz bu hususta en doğru yolu bulduğu ve bu yolda haylice ilerlediği kanaatindeyim. Tuttuğumuz yolda sadece yürümenin, mahdud seneler içinde cezaların icra ve infazı bakımından adliyemizi gayesine isal edeceğine kanaatindeyiz.

Pek mütevazı vasıtalarla başlayan İmrâlı, Edirne, Zonguldak, İsparta yeni ceza evleri bugün birer canlı varlıktır. Üç sene evvel metrük ve

Dahiliye Vekilinin beyanatı

(Üst tarafı 1 incide)

mühimce bir vazifedir. Bu itibarla Dahiliye Vekâletine mevdu olan vazifeleri, huzurunuzda birer birer açmak, bu mevzuun hududu gayri muayyendir denilebilir. Bu memlekette Dahiliye Vekâletinin işleri ne kadar az münakaşa mevzuu olursa ve Dahiliye Vekili de gerek millet huzurunda, gerek efkârı-umumiye karşısında ne kadar az söz söylemeğe mecbur bulunursa, Dahiliye Vekâletinin işleri o kadar iyi gidiyor demektir.

Dahiliye Vekâletine mevdu olan en baştaki iş, emniyet ve asayiş meselesidir. O itibarla Dahiliye Vekâletinin meşgul olduğu işin dünyanın her memleketinde nisbeten çok yüksek söylemeğe cıbilli tevazuumuz mâni olduğu için hepsinin fevkinde demek kaydı ile, en iyi bir şekildir diyebilirim.

Bunu evveleminde milletimizin Cumhuriyet prensiplerine olan bağlılığını ve aslı ve cıbilli olan medeniyetine medyunuz: İkinci olarak ta büyük Millet Meclisinin kabul ettiği âdil kanunların tatbikinin eseridir.

Nihayet bu vazifeyi üzerine alan polis, jandarma teşkilâtımızın tekemmül etmesi ve mensuplarının da cansiparane çalışmaları semeresidir denilebilir. Eğer asayiş ve emniyet üzerinde mutlak bir söz söylemek icap ederse sununla iktifa edeceğim ki, polis ve jandarmamızın muhabbet ve himayenize lââyık bir unsuru emniyet olduğunu arzedeceğim. Bizim Dahiliye Vekâletine mevdu olan işlerden başlıcası da vilâyetlerde idarî teşkilât işleridir. Sırası ile başlamak lâzım gelirse köyler, nahiyeler, kazalar, vilâyetler ve umumî müfettişliklerdir. Bu teşkilât bütün hayallerini ve ideallerini yerine getirecek olan terakkî ile mütenasip olarak yürümektedir dersem hakikati söylemiş olurum. Çünkü memleketteki inkısafta iktisadî ve içtimai inkısafta hudutları kısaltmakta ve mesafeleri buna nisbetle idare teşkilâtı idareyi de arttırmaktadır.

KOYLARIN KALKINMASI

Biz bu terakkî ile mütenasip olarak teşkilâtımızı ikmale çalışıyoruz. Köylerimizin kalkınması hareketi başlamıştır. Dahiliye encümeninde bu köylerin inkısafta muvaffak olarak bir kanun hazırlanmaktadır. Niyetimiz köylerimizi komün şeklinde toplu bir halde idare etmektir ve köylüklerini de toplu bir halde idare etmektir. Köy bankası teşkilî köylerin zirai ilerlemeleri ve maarif yönünden de terakkî etmeleri için hükümet arkadaşları elbirliğiyle çalışmakta ve düşünmektedir.

Köylerimizin lââyık olduğu refah mertebesine yakın bir zamanda geleceğini fiiliyatla göreceğiz. "Bravo sesleri,"

BELEDİYE İŞLERİ

Belediye işlerimiz memlekette çok zamanlar metruk kalmış bir haldeydi. Veyahut çok eski tarzlarda idare ediliyordu. Belediyelerle ciddi bir program dahilinde istigal her güç işlere olduğu gibi gene Cumhuriyetin eseri olarak başlanmıştır. Bunların, kendilerinin kanunu yapıldıktan sonra kendilerine program verilmiş ve bu programlar bugün tatbik edilmektedirler.

Gelecek sene tegrî meclise bu hususta oldukça mühim ve memleketin ihtiyacına kâfi esaslar getireceğimizi ümit ediyorum. Zaten bu esasların bir

halî bir ada olan İmrâlda bugün üç büyük bina, iki atelye, üç ahır, iki depo, bir balıkçıhane, bir idare ve jandarma dairesi, bir değirmen, müteaddit binaları, imar edilen binlerce zeytin ağacı, bağları, sebze bahçeleri, iskelesi, yolları ve binlerce dönüm zeriya ile bir mamure haline getirilmiştir. Burada mahkûmlar bir taraftan kendi kendilerini idare ederken diğer tarftan bu adayı zenginleştirmektedirler. Elyevm İmrâlı adasında 400 kişinin ettiklerini toplayabilmek için gelecek ay oraya gönderilmek üzere 350 mahkûm daha hazırlandı.

Edirne, kardeş İmrâlının tuttuğu yolda emin adımlarla yürümektedir. Elyevm orada bulunan 200 kişinin ettiklerini toplayabilmek için gelecek ay gönderilmek üzere 300 kişi daha hazırlandı.

çoğu, Cumhuriyet Halk Partisi grubunda görüşülmüş ve grup tarafından ayrılan komisyonlarca lâyhaları ve menbaları hazırlanmıştır. İdareî hususiyeler için de aynı şeyi düşünmekteyiz. Belediyeler bankası olduğu gibi idareî hususiyeler için de bir banka tesisini düşünüyorum.

Dahiliye Vekili bundan sonra şehirlerin suları meselesine geçmiş, çok müşkül olan bu işe büyük bir ehemmiyet verdiğini, belediyeler bankasının bir "Su programı, yaptığı, belediyelerin sudan sonra plân, elektrik, harita ve spor yerlerinin inşaa el atacaklarını söyleyerek demiştir ki:

— 1941 de 58 şehirde temiz sular akıtılacaktır. Bunların bir kısmı ihale edildi. Bir kısmı da projeleri hazırlanmaktadır.

Su meselesi halledilirken bir çok şehirlerimizin plân ve haritaları yapılmaktadır. Bunların bir kısmında da spor yerleri, stadyumlar ve diğer modern ihtiyaçlar vardır. Mezbahalar da buna dahildir.

Bu memlekette her türlü seyyiatına rağmen tek bir çeşme yapan adam asırlarca yad olunurdu.

Bugün bütün şehirlerimize su getirmek elbetteki halkı ilelebet rejiminize bağlayacak ve bir iftihar vesilesi olacaktır. (Alkışlar, bravo sesleri).

Dahiliye Vekili bundan sonra amme hizmetlerinin belediyeleştirilmesi veyahut devletleştirilmesi meselesinin rejim icabı. Atatürkün direktifleri icabı, Celâl Bayar hükûmetinin programı icabı olduğunu söyleyerek demiştir ki:

— Amme hizmetleri hiç bir kapitelin istismar edemeyeceği bir âlet sahasıdır.

Ne bir elektrik, ne bir tramvay, ne bir vapur, ne bir otobüs şirketi ferdin elinde kalmaz. Bunlar, belediye hudutları dahilinde iseler belediye, belediye hudutları haricinde bulunup da müteaddit belediyeleri alâkadâr ediyorsa, devletin eline geçmelidirler. Devlet, kâr cihetini bir tarafa bırakıp her şeyde olduğu gibi milletin menfaatine olarak bu gibi şirketlere ait masrafları bütçesinde temin ve takviye etmek suretileri yerine getirmelidir.

Bay Şükrü Kaya belediyelerin eline geçen suları bir varidat menbaı olarak değil, bir amme hizmeti olarak idare etmenin esaslı prensip olduğunu, mezbahaların böyle iş göreceğini, belediyelerin başka taraftan varidat bulunca bu işi böyle idare edeceklerini söyleyerek İstanbulun inşaa meselesine temas etmiş, etin ucuzluğunu temin için devlet ve belediyece yapılan fedakârlığı anlatmış, şayet kasaplar halkın gıdasını ucuzlatmak için yapılan bu işe filî şekilde mümanaat edecek bir teşebbüse girişmiş olsalardı, yani dükkânlarını kapatıp halka et vermeselerdi hükûmetin ertesi günü İstanbul halkını muhtaç olduğu etin iki mislini halkın ellerine ve emirlerine amade bulundurmamak için tertibat aldığını söylemiştir.

Vekil diğer şehirlerimizde de bu büyük gıdanın bu zarurî hâcetin halka ucuz olarak verilmesi çarelerinin de muhakkak bulunacağını söyledikten sonra ekmek meselesine geçerek şöyle demiştir:

EKMEK MESELESİ

Ekmek meselesine gelince, bunun

Zonguldak madenlerinde elyevm 350 mahkûmumuz çalışmaktadır. Maddî noktadan en müreffeh bir vaziyette bulunan Zonguldak cezaevindeki muvaffakiyetin sırrı, Adliye Vekâletinden ziyade oradaki maden müdür ve mühendislerinin hüsnünîyet ve çalışmalarda münemiştir. Onlar bizi, biz onları seviyor ve anlıyoruz. Mahkûmlar da her ikimizi seviyor ve anlıyorlar. Bu karşılıklı sevgi ve anlaşmadan sağlam köklü bir varlık fıskırıyor: Zonguldak cezaevi.

Zonguldak madenlerinde çalışan mahkûmların adedini yakın bir atide birkaç misline çıkarmak için karşılıklı tedbirler alınmaktadır.

Arkadaşlar, bendeniz şahsan adliye işlerimizin, hukuk kısmında olsun, ceza kısmında olsun kanun safhasında hükûm safhasında ve hattâ icra ve infaz safhasında Türk adliyesinin Türkiye'ye yarışır bir yolda ilerlemekte olduğu kanaatindeyim.

da buğday halinde girdikleri fabrikalarından ekmek olarak tevzi çaresini düşünmekteyiz. Hattâ bazı siparişleri. Ekmek te aşgari bir fiyatla ve evsafı en iyi şekilde temin edilecektir.

Hülâsa arz edeyim, ki belediyeler ekmek, et vesaireyi ucuzlatmak için ve halka kâfi derecede gıda aldırabilmek için uhdelere vazife alanlar, elerinde vesaiti olsun olmasın, kanunî ve idarî olsun, çaresini yakın bir zamanda bulacaklar ve tatbik edeceklerdir.

BELEDİYELERE VERİLMİŞ LÂZIMGELEN SALÂHİYETLER

Belediyelerin bu vazifelerini yapabilmeleri için şimdiki halde kanunun bazı salâhiyetlerinin arttırılması ve hükûmetin de bir müddet için kendilerine muavenet etmesi lâzımdır. Kanunî salâhiyetleri Büyük Meclis, icamında esirgemez. İcap eden yardımları da hükûmetimiz esirgememektedir. Diğer kalan kısımlarda da kendi menbalarına istinaden vergilerinin arttırılmaması şartile medenî ve sosyal cihetlerde nerede imkân varsa bu menbaları bulmak için icap eden harlıklar yapılmış olup gelecek sene bu bahiste Büyük Meclise maruzatta bulunmak fırsatı hasıl olacaktır.

Bu meyanda belediyelere ait birtakım vergilerin tenzil edilmesi meselâ istihlâk, eğlence vergileri gibi halkımızın, eğlence, tiyatro ve müzik dinlemeleri gibi zevk ihtiyaçlarını biraz güçleştiren gerek maliyenin ve gerek belediyenin almakta oldukları bu gibi vergilerde de tenzilat yapılacaktır.

Hattâ bunlardan bir kısmı için kanunlar hazırlanmaktadır. Bu kısım da tetkik edilmektedir. Ümit ederim ki, gelecek sene bütçemiz mevzuabahsolduğu vakit, size bu işlerin ne kadar yapılmış olduğunu arz etmiş olacağız...

(Sonu Sa. 4 S. 3)

Balkanlarda

(Beşinci sayıdan devam.)

mak Azabıdır. Eskisi gibi yorgun ve ihtilâlar içinde bir baş ve gene eskisi gibi düşük bir tansiyonla şehre döndüğüm zaman ikinci bir hamle olarak Mudanyadan başlayan, Bursayı merkez yapan, Alayond, İznik, Bilecik gibi tabiat güzellikleriyle dolu bir sahayı çevresi içine alan bir Anadolu gezintisinin sıhhatim için faydalı olacağını ileriye sürdüler.

Zengin bir tarih ve cömert bir tabiatın verimlerine insan himmet ve zekâsının eserlerini ilâve ederek konforlu bir seyyah şehri haline getirilmesine çalışılan Bursada Çelikpalas oteli birinci sınıf bir Avrupa istirahat ve tedavi evinden aşağı kalmayan tertibatıyla, Anadolu için bir nimettir. Burada her şey rahat, güzel, sevimli idi; fakat ne yapmalı ki nisan ayı Bursada gökyüzünün yeryüzüne bütün lânetlerini sınsı, pis, muz'îç, sınırların üstünde testere gibi işleyen fasılasız yağmurlar şeklinde boşalttı aydır.

Balkan memleketlerine davet edilmiş olan matbuat heyetine iltihâmı bildiren telefon haberi beni böyle bir zamanda Çelikpalas otelinde buldu. Hemen Yalova üstünden İstanbul'a geldim ve işte Pire yolundayım. Bir yandan seyahate, bahara bizden bir ay önce kavuşan cenup ikliminden başlayacağım için vücudum ılık hava ile sarılmak zevkine hazırlanıyor. Öte yandan komşularımızın yaşayış ve ilerleyişlerine ait manzaraları yakından görmek ve Türk karilerine bildirmek imkânlarını kazandığım için memnunum.

Değişmek, hastalığı mesafelerin arkasında bırakmak ve memlekete sıhhatli olarak dönmek isteyorum. Başka memleketler görmek, başka muhitlerin havası ile sarılmak, başka insanlar tanımak... İnsan, kenedisinden kaçmak için türlü yorgunluklara katlanarak diyar diyar do-laşır ve ne kadar başkalaşabilirse seyahatinden o kadar hoşnut kalacağı nı sanır.

Refik Ahmet SEVENGİLİ

Yeni Neşriyat

Kalem

Güziide bir edebî heyet tarafından çıkarılmakta olan bu kıymetli sanat ve edebiyat mecmuasının üçüncü sayısı dolgun bir münderecat ile iktisat etmiştir. İçinde terbiyeye, edebiyata, halk edebiyatına, kitap tenkidine ait Dr. Halil Fikretin, Hüseyin Namıgân, Suut Kemalî, Ahmed Kutsinin, Mustafa Nihardın, Hasan Âli Edizin yazılarıyla, bir çok şiir ve hikâyeler vardır.

Varlık

15 Mayıs 1938 tarihli 117 inci sayı Yaşar Nabi, Muammer Necip Arda, Cemil Sena Ongun, Peyami Safa, Nahid Sırrı, Naki Tezel, Behçet Kemal Çağlar, Hâmit Macit, Rifat Ilgaz, F. Husrev Tökinin makale, hikâye ve şiirleriyle, Andreyef'den A. Gaffar Güney tarafından tercüme edilen Ömrümüzün günleri adlı piyesiyle ve bir çok tercümeyle çıkmıştır. Okurlarımıza tavsiye ederiz.

KALKACAK VAPURLAR

Saat	Vapurun adı	Gittiği yer
18	Ülgen	Bartın
16.30	Trak	Mudanya
20	Bursa	Bandırma
15	Ayvalık	Kemal
GELECEK VAPURLAR		
12.30	Cumhuriyet	Karadeniz
11.20	Trak	Mudanya
6.30	Ülgen	Bandırma
17.30	Bartın	Ayvalık
16	İzmir	İzmir
16.15	Uğur	İzmit

ERTUĞRUL SADİ
TEK TİYATROSU
Bu gece
TEKİRDAĞ
HALK Sinemasında..

ŞEHZADEBAŞI
TURAN TİYATROSU
Halk San'atkarı Naşit ve arkadaşları
Mice Pençef varyetesi
KAFKAS DÜĞÜNÜ
4 perde
DANS, SOLO, DÜET..
Localar 100; Her yer
20; Paradi 10

HALK OPERETİ
Bu akşam: Beşiktaş
Suat Park, Perşembe:
Bakırköy Miltiyadi,
Cuma: Pangaltı Kur-
tuluş: (Perde arkası)
Operet 3 perde
Üstat Muhlisin
en güzel bestesi

Diş Doktoru

Übeyt Ölçer

Yalnız CUMARTESİ GÜNLERİ
YALOVADA, sal. günler Kara-
gür- trâmıyay durağındaki mu-
ayenehanesinde hastalarını kabul
eder.

Bizans İmparatorluğunun Tarihi

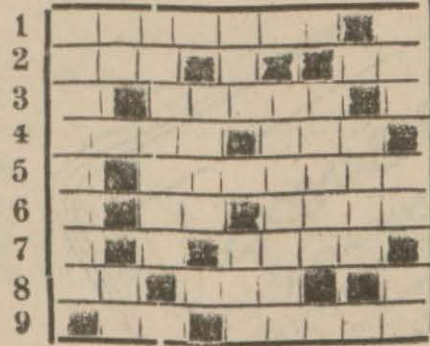
Bizans mevrzu uzun yıllar ayrı ayrı tetkik ve te-tebbü edilmiş bir mevzu olduğu halde bugün bile aydınlatılmamış birçok tarafları vardır. Tevfik Yetimlioğlu tarafından lisanımıza çevrilen Bizans İmparatorluğunun tarihi adlı kitap bu aydınlatılmamış tarafları tes-bit etmekte ve bütün Bizans tarihine temas ederek Şarkî Avrupa imparatorluğunun bin senelik vukuatını hikâye etmektedir.

Fiyatı yüz kuruş olup her kitapçıda bulunur. Toptan müracaat mahalli: — İstanbul, Vakıf Yurdu.

ÇAPRAZ
Kelime bulmacası

Yeni bulmacamız

1 2 3 4 5 6 7 8 9

Soldan sağa:

1 — Bir çiçek. 2 — Eski bir Türk kavmi, bir nota. 3 — Yıkanılan yer. 4 — Acıklı piyes, bir nevi simit. 5 — Söz dinlemeyen çocuk. 6 — Çe şıfat edatının tersi, bulanık olmayan. 7 — Sual, hayvana verilir. 8 — Bir nota, nakit değer.

Yukarıdan aşağı:

1 — Yüksek yer, çıkmak için kullanılır. 2 — Hayvanî gıda, musikiye durma işareti. 3 — Son. 4 — Gaye. 5 — Sahillerde çok bulunur, dahi. 6 — Yüksek mektep. 7 — Ayıklı adam. 8 — Dişi. 9 — Bir renk, uzun tersi, köpek.

DÜNKÜ BULMACAMIZ

Soldan sağa:

1 — Basketbol 2 — Rasputin. 3 — As. 4 — Adatepe. 5 — Su. 6 — Or, Okan. 7 — Sesli, ada. 8 — Numan.

BORSA

Ankara 23-5-938

Hizalarında yıldız işareti olanlar, üzerlerinde muamele görülmüştür. Rakamlar saat 12'de kapanış satış fiyatlarıdır.

CEKLER

• Paris 28 385	• Madrid 18 0625
• Nevrok 0 7880	• Berlin 1 9697
• Milano 15	• Varşova 4 1960
• Brüksel 4 69	• Budapeşte 8 9825
• Atina 87 0570	• Bükres 106 0930
• Cenevre 8 4625	• Belgrad 34 6875
• Sofya 68 7992	• Yokohama 2 7345
• Amsterdam 1 423	• Stockholm 3 0896
• Prag 22 78	• Londra 627 75
• Viyana	• Moskova 23 05

İstikrazlar

• 1933 T. Bor 1 19 80	• Ergani İstik. 43
• " " " II	• S. Erzurum
• " " " III	• S. Erzurum 97

Efektifler verilmemiştir.

Zahire Borsası

24-5-938

Buğday yumuşak	5 28	6 —
Buğday sert	5 20	—
Arpa Anadolu	4 21	4 23
Kuşyemi dövme	6 23	—
Kuşyemi çuvalı	7 13	—
Tiftik mal	105 —	108 —
Peynir beyaz	31 37	35 33
Peynir kâsar	50 —	—

Gelen

Arpa 66	"	Kuşyemi 52	Ton
Buğday 670	Ton		
Fiftik 35	"		
B. peynir 26	"		
Kuşyemi 78	"		
Mısır 27	"		
Un 45	"		
P. yağ 47	"		
Nohut 5	"		
Fasulye 6	"		

Giden

Arpa 66	"	Kuşyemi 52	Ton
Buğday 670	Ton		
Fiftik 35	"		
B. peynir 26	"		
Kuşyemi 78	"		
Mısır 27	"		
Un 45	"		
P. yağ 47	"		
Nohut 5	"		
Fasulye 6	"		

Emlâk ve eytam bankası ilânları

Kiralık Dükkan

Esas No.	Yeri	Nev'i	Eski veya muhammen kırası	Depozitosu
14/2	Beyoğlu, Aşıklar meydanı Dükkan	185,—	28,—	T. L.
	Cumhuriyet gazinosu ittisa- linde 4 Taj. No. lu			

Yukarıda adresli yazılı dükkan bir sene müddetle ve açık artırma usulüyle kiraya verilecektir.
İhale 30 - 5 - 938 pazartesi günü saat ondadır.
İsteklilerin bildirilen gün ve saatte depozito akçesi ve nüfus tezkereleriyle birlikte şubemize gelmeleri. (735) (2975)

Jandarma Genel Komutanlığı Ankara Satınalma Komisyonundan:

1 — Bir tanesine 180 kuruş fiyat tahmin edilen 43,000 yün faniia kapalı zarf usulüyle 2-6-1938 perşembe günü saat 10 da satın alınacaktır.
2 — Buna ait şartname 387 kuruş karşılığında komisyonundan alınabilir.
3 — Eksiltmesine girmek isteyenlerin 5120 liralık teminat ve kanunun ve şartnamede yazılı vesikaları muhtevî teklif mektuplarının belli gün saat 9 a kadar komisyona vermiş olmaları. (1417) (2818)

Akhisar Belediyesinden:

Akhisar şehrinin tasdik edilen p rojesi mucibince elektrik şebekesi inşası kapalı zarf usulüyle münakasa ya konulmuştur.

1 — İşin muhammen bedeli 37813 lira 63 kuruştur.
2 — İstekliler bu işe ait şartname, proje ve sair evrakı 190 kuruş mukabilinde Akhisar Belediyesinden alabilirler.

3 — Eksiltme 26 Mayıs 938 tarihine rastlayan perşembe günü saat 16 da Akhisar Belediye binasında toplanan Belediye Encümenince yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin aşağıda yazılı teminat ve vesaili aynı gün saat on beşe kadar Belediye Reisliğine teslim etmiş olmaları lazımdır.

A — 2490 sayılı kanunun 16 ve 17 nci maddelerine uygun 2837 liralık muvakkat teminat.

B — Kanunun tayin ettiği vesikalar, asgarî 20 bin liralık elektrik işi yaptırma dair Nafia Vekâletinin 938 yılına ait müteahhitlik vesikası.

5 — Teklif mektupları ihale günü saat on beşe kadar makbuz mukabilinde Belediye Reisliğine verilecektir. Posta ile gönderilecek teklif mektuplarının iadeli teahhütü olması ve nihayet bu saate kadar encümene gelmiş bulunması lazımdır.

Bu iş hakkında fazla izahat almak isteyenlerin Akhisar Belediye Reisliğine müracaat eylemeleri ilân olunur. (2695)

Bakırköy Sulh Hukuk Hakimliğinden:

Ölü Saadetin mahkememizce tahrir edilen terekisi meyânında halı ve soba ve sair eşya 10 haziran 938 cuma günü saat 10 dan itibaren satılacağından talip olanların Bakırköyünde Sakızağacında Vapur iskelesi caddesinde 41 No. lu bakkal Dimonun evinde hazır bulunacak memura müracaatları ilân olunur. (V. P. 2455)

Göz hekimî

Dr. Murat Rami Aydın

Muayenehanesini Taksim-Tallımane
Tarlabası Cad. URFA Apt. nın
nakletmiştir. Tel: 41553

Pazardan maada hergün: Öğleden
sonra saat ikiden altıya kadar

KURUNa abone olu-
nuz ve edininiz

Doktor

Hafız Cemal

LOKMAN HEKİM

Dahiliye Mühassısı

Pazardan başka günlerde öğleden sonra saat (2,5 tan 6 ya) kadar İstanbulda Divanyounda (104) numaralı hususî kabinesinde hastalarını kabul eder. Salı, cumartesi günleri sabah "9,5 — 12,, saatleri hakiki fukaraya mahsustur. Muayenehane ve ev telefonu: 22398.

Z A Y I

5803 sicil numaralı motosiklet ehliyetnamemi zayı ettim. Yenisini çıkaracağım dan eskisinin hükmü yoktur. — Kirkor Hosep. (25659)

— KURUNun kitap şelinde roman tefrikası. —

72

AŞK DOLANDIRICILARI

gelecek ve ben, o sağma manevranın bütün esrarını boşuboşuna kendisinden niçin gizlediğimi anlatamayarak küçük düşeceğim.

— Haydi, Allaha ısmarladık üstadım, dedim. İnşallah bir başka vakada gene buluşuruz.

Armstrong, tehditle iltifatı birbirine karıştıran bir çalımla:

— Güle güle Alen! dedi. Fakat gelecek sefer, seni, biraz daha değişmiş görmek isterim.

— SON —

Tercüme eden: HİKMET MÜNİR

AŞK DOLANDIRICILARI

69

Armstronga olan biteni söylemekliğim lazımdı:

— Doğrusunu istersen, dedim. Ben her şeyi bilmeyordum. Hele katilin muhakkak surette Bob Tiyer olduğundan da emin değildim. Ancak, şurası vardı ki, Bob Tiyerin saat üç sularında, parkta kızak kaymak üzere hazırlanması pek garibime gitmişti. Zira, o hazırlanıp çıkıncaya, nihayet parka gidinceye kadar gecikmiş olacaktı. Bugünlerde saat dört sularında ortalık kararıyor, değil mi? O halde, akşam karanlığında kızak kayılır mı? İşte bu nokta, bende şüphe uyandırdı. Bu suretle kızak hikâyesinin bir yalan olarak uydurulduğunu sezmiş ve Bob Tiyer üzerindeki zanlarım kuvvetlenmeğe başlamıştı.

Armstrongun dudağındaki şeytani tebessüm, şimdi, beni takdir ettiğini gösteren şefkatli ve güzel bir tatlılık almıştı. Gözlerinin içi dahi gülerek:

— Pekâlâ, dedi. Mektuplardan da haberin var mıydı? Veyloka teminat olarak gösterilen aşk mektuplarından?...

— Mektupların gösterildiği hakkında malûmatın var mıydı?

— Burada kullandığım usul başka oldu müfettiş Armstrong. Ben, işi o tarzda sevk ve idare ettim ki, maksadım Bob Tiyer, Veyloku susturmağa mecbur etmektir. Nitekim etti. Çünkü Bob Tiyer, kendisinin de, Konf Franja gibi bir "aşk dolandırıcısı" olduğunun meyâna çıkmasını iste-

Dün ve Yarın
Tercüme Külliyyatı
1 inci Seri

No.	Kuruş
1. Safo	100
2. Alle çemberi	100
3. Ticaret, banka, borsa	75
4. Devlet ve ihtilâl	75
5. Sosyalizm	75
6. Rasin I	75
7. İşçi sınıfı ihtilâli	60
8. Lâsuur	60
9. İsfahana doğru	100
10. Rasin II	75

(Bu seriyi birden alanlara 1 lira 33 kuruş ikram edilir, ve 2 lira 32 kuruş peşin alarak kalanı ayda 1 er liradan veresiye bırakılır.)

2nci Seri

11. Gorio Baba	100
12. Deliliğin psikolojisi	50
13. İlkbahar selleri	75
14. Engerek düğümü	60
15. Rasin III	75
16. Samimi saadet	50
17. İstatistik	30
18. Çocuk düşürtenler	60
19. İlim ve felsefe	30
20. Cemiyetin asılları	100

(Bu seriyi birden alanlara 1 lira 30 kuruş ikram edilir, ve 2 lira 20 kuruş peşin alarak kalanı ayda 1 er liradan veresiye bırakılır.)

3 üncü Seri

21. Hükümdar millet	50
22. Yeni ilmi zihniyet	75
23. Komünizm	50
24. Günün iktisadi işleri	60
25. Cumhuriyet	50
26. Tercüme	100
27. Değişişler	75
28. Lâokon	30
29. Kapitalizm buhranı	50
30. Salambo	125

(Bu seriyi birden alanlara 1 lira 22 kuruş ikram edilir, ve 2 lira 88 kuruş peşin alarak kalanı ayda 1 er liradan veresiye bırakılır.)

4 üncü Seri

31. Rasin IV	60
32. Metafizik	40
33. İskender	60
34. Kadın ve sosyalizm	100
35. Demokrit	25
36. Dinler tarihi	125
37. Filozofi ve sanat	40
38. Etika	10
39. Heraklit	25
40. Ruhî mucizeler	75

(Bu seriyi birden alanlara 1 lira 4 kuruş ikram edilir, ve 2 lira 36 kuruş peşin alarak kalanı ayda 1 er liradan veresiye bırakılır.)

5 inci Seri

41. Deprofundis	50
42. Günün hukukî ve içtimai meseleleri	75
43. Eflâtun	35
44. Gizli harpler	75
45. Disraelinin hayatı	100
46. Metafizik nedir	25
47. Yeni adam	75
48. İrşiyetin tesirleri	75
49. Politika felsefesi	75
50. Estetik	25

(Bu seriyi birden alanlara 1 lira 59 kuruş ikram edilir ve 2 lira 36 kuruşu peşin alarak kalanı ayda 1 er liradan veresiye bırakılır.)

6 ncı Seri

51. Erneit I	100
52. Para	25
53. Sezar	40
54. İlim felsefe	40
55. Karmaların hayatı	75
56. Demosten	35
57. Çigeron	4
58. Hipnotizma	100
59. İnsan	50
60. Yeni kadın	40

(Bu seriyi birden alanlara 1 lira 26 kuruş ikram edilir; ve 2 lira 4 kuruş peşin alarak kalanı ayda 1 er liradan veresiye bırakılır.)

7 nci Seri

61. Vikontun ölümlü	30
62. Erneit II	100
63. Liza	100
64. Evlilik	20
65. Gizli pamuk harbi	50

Satış Yeri:

Ankara Caddesi — VAKİT Kitabevi

**Yavrum Oya! bugün yatıracağım para ile
İŞ Bankasındaki hesabın 50 lirayı bulacak. Taliin varsa,
haziran keşidesinde bu paran birden 1000 lira artabilir.**

Jandarma Genel Komutanlığı Ankara Satınalma Komisyonundan:

1 — Aşağıda çeşit, miktar, tahmin bedelleri yazılı eşya hizalarında gösterilen tarihlerde eksiltme usulüyle satın alınacaktır.

2 — Şartnameleri parasız olarak komisyondan alınabilecek bu eksiltmelere girmek isteyenlerin kapalı zarf eksiltmesiyle alınacaklar için şartnamede yazılı belge ve teminat makbuz veya banka mektubunu muhtevî teklif mektuplarını eksiltme saatinden en geç bir saat evvel komisyona vermiş olmaları ve açık eksiltme ile alınacaklar için bu vesika ve teminat makbuz veya banka mektuplarıyla tam vaktinde komisyona başvurmaları. (2941)

Cinsi ve miktarı	Tahmin Bedeli	Teminat	Alım usulü	ihale tarihi gün ve saati
A — 3000 Portatif çadır	640 K.	765 Lira	K. Zarf	10/6/938 Cuma 10
B — 6500 Matra	130 K.	633.75 K.	"	11/6/938 Cumartesi 10
C — 14000 Yün eldiven	35 K.	367.50 K.	Açık	13/6/938 Pazartesi 10
D — 1000 Tulga	450 K.	337.50 K.	"	13/6/938 Pazartesi 15
E — 2000 Liralık naftalin	27,5 K.	15000 K.	"	14/6/938 Salı 10

Sahibi ASIM US

Nesriyat müdürü Refik A. Sevensil

— KURUNun kitap şelinde roman tefrikası. —

70 AŞK DOLANDIRICILARI

mezdi. Halbuki meydana çıkardık işte.

Müfettiş Armstrong biraz düşündükten sonra:
— Pekâlâ, dedi, Bu ahmak Bob Tiyer, ilk ağzıda Kont Franjayı neden öldürmeğe kalktı ve öldürdü?

— Üstadım, bu hususta üç şey tahmin edilebilir.

— Bana bir tanesi yetişir. Elverir ki, iyi bir tahmin olsun.

— Peki.. Şu tahmine ne dersin? Bob Tiyer, belki de, Erna Karenin Kont Franja ile evleneceğini sanıyordu. Bir fırsat kaçıracakmış sanarak öldürdü.

Armstrong bu tahmini beğenmemişse benziyordu:

— Ötekini söyle, dedi.

— Yahut da zahire piyasasında kendisi için görülen kazanç fırsatını kaçırmamak üzere lazım gelen on bin doları almak maksadıyla öldürmüştür. Ne gibi diyeceksin.. Bu parayı Bob Tiyer, Veyloktan alacaktı. Veyloka ise bir teminat vermek lazımdır. Ernadan gelen aşk mektuplarını gösterdi. "Ben, bu kızla evleneceğim. Daha zengin olacağım, sana öderim" dedi. Fakat diğer taraftan kızın kontla evlenmesi ihtimalini düşünerek adamı tamamen ortadan kaldırdı.

— Üçüncü tahminin nasıl?

— Üçüncü tahminim, sadece yüzük meselesiydi.

AŞK DOLANDIRICILARI

le alakadardır. Biliyorsunuz ki yüzük Kont Franjanındır. Yani Kont Franja tarafından Ernaya nişan yüzüğü olarak verilmişti. Eğer Erna kontla bozuşacak olursa, yüzük tekrar kontla gidecekti. Bob Tiyer bu yüzüğün üzerindeki kıymetli elmas taşı çıkardı. Kont öldükten sonra cinayetinin meydana çıkmayacağını bir taraftan tahmin ededursun, yüzük hakkında da pek soru sorgu olmayacağını sanıyordu. Üstelik yüzüğü hizmetçi Lulz tarafından çalınmış gibi göstermek üzere ayrıca bir de plan tertip etmişti.

Armstrong:

— Alâ, dedi. Zaten ben de o heriften mütemadiyen şüphe edip duruyordum.

Bu sırada benim güleceğim tuttu. Armstrong kızdı:

— Evet, şimdi gülersin, dedi. Ben bu işi kendi şüphe ve tahminlerimi takip ederek kendim de çıkarırdım. Fakat etraftakiler de hakikatleri saklıyacıkları yerde açığa vurarak bana biraz yardım etseydiler...

— Elbette, dedim. Elbette kendi bşınıza hallederdiniz. Sizin kudretinizi herkes teslim etmiştir üstadım...

Bu sözleri söyledikten sonra hemen bir fırsatını bulup sıvışmak istiyordum. Zira, Armstrong benim kusurlarımı birer birer ortaya dökmeye başlarsa, sıra, mahut "düşme meselesi" ne kadar

SÜMER BANK İSTANBUL ŞUBESİNDEN Müşabaka imtihanı

Bankamız teşkilât ve fabrikalarında istihdam olunmak üzere açılan müşabaka imtihanı için müracaat edenlerin 25-5-938 Çarşamba günü saat dokuzda Sultanahmet Yüksek İktisat ve Ticaret mektebinde hazır bulunmaları ilân olunur.

İstanbul Belediyesi İlânları

Mahallesi Sokağı Numarası Cinsi Mesahası Hissesi Sahibi
Rasimpasha Halidağa 25 mükerrer arsa 1402 Zira 2/6 Sofya ve Marl

Vergi borçlarını ödemediklerinden dolayı tahsilât komisyonu kararı ile yukarıda isimleri yazılı mükelleflerin uhdesinde bulunan arsa satılığa çıkarılmıştır. İsteklilerin Kadıköy Belediye Tahsil şubesine müracaatları ilân olunur. (B.) (3040).

Büyükcemece, Bozhane ve Teke köy yatırı okullarına lüzumu olan 1035 metre Amerikan bezi açık eksiltmeye konulmuştur. Bunların hepsine 577 lira 53 kuruş fiyat tahmin edilmiştir. Bezin nümunesiyle şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2400 N. 11 kanunda yazılı vesika ve 43 lira 31 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubiyle beraber 26 - 5 - 938 perşembe günü saat 14 de Daimi Encümeninde bulunmalıdırlar. (I.) (2722)

Senelik muhammen kirası 500 lira olan Floryada Çimenli ve Ağağı gazino 939 senesi Şubat sonuna kadar kiraya verilmek üzere açık artırma konulmuştur. Şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekli olanlar 37 lira 50 kuruşluk ilk teminat mektup veya makbuzu ile 8-6-938 çarşamba günü saat 14 de Daimi Encümeninde bulunmalıdırlar. (B) (3058)

Türk Hava Kurumu Büyük Piyangosu 2. nci keşide 11 Haziran 938 dedir. Büyük ikramiye 45.000 Liradır.

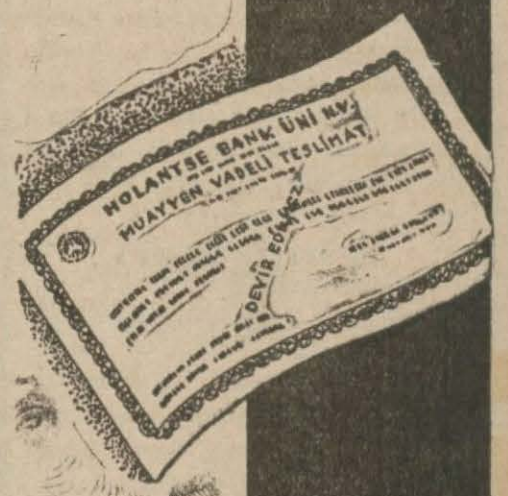
DOKTOR Necaettin Atasagun

Her gün sabahları sekiz buçuğa akşamları 17 den 20 ye kadar Lâle li tayyare apartmanları ikinci daire 17 numarada hastalarını kabul eder. Cumartesi günleri 14 den 20 ye kadar hastalarını parasız, Kurun, Haber okuyucularını dakupon mukabilinde muayene eder. Telef: 23953

Z A Y İ

339 - 340 senesinde İstiklâl lisesi 8 inci sınıftan aldığım tasdiknameyi zayı ettim. Yenisini çıkaracağımın eskisinin hükmü yoktur. — İsmail Kemal (25658)

Yeni teslimat İlmühaberlerimizle

Dün Ve Yarın Tercüme Külliyatı

Son defa negretilen Bizans İmparatorluğu tarihi ile 66 cilt ta mamlanmıştır.

Başlı başına bütün ilim sevenleri doğuracak derecede güzel olan bu kütüphane içinde iktisadi, edebi ve ilmi meruzular üzerine yazılmış en yeni kitapları bulursunuz. Tercümeler Türk okuyucularının çok yakından tanıdığı şahsiyetler tarafından yapılmıştır. Kitapları toptan ve muhtelif serileri perakende olarak alanlara temzilat yapılır. Müracaat yeri: İstanbul — Vakıf Yurdu.

Riziko yok
Kaygı yok
Emniyet daha çok
Fairz daha çoktur

HOLANTSE BANK
ÜNİ N.V.